

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ YIL: 11 SAYI:108 NİSAN 1999

**DIKKAT
YÜKSEK GERİLİM
KABLOSU**

**BCF CİHAZLARI
ELEKTRİK
YANGINLARINDA
KULLAN**

**DIKKAT
TOPRAKLI
KAPAMA**

**İŞ GÜVENLİĞİ
MALZEMESİZ
ÇALIŞMA**

**ÖLÜM
TEHLİKESİ**

**Enerjiyi
Kestiğini
KONTROL ET**

**MONTAJ
SAHASINA
YAKLAŞMAK
TEHLİKELİ VE YASAKTIR**

**YÜKSEK GERİLİM
ÖLÜM TEHLİKESİ**

**SU VE KÖPÜKLÜ
CİHAZLA SÖNDÜRME !**

**ENERJİ NAKİL
HATLARINA
VE DİREKLERE
YAKLAŞMA**

**DIKKAT
YERALTI KABLOSU
KAZI YAPMAK
TEHLİKELİ VE YASAKTIR**

**YANGIN
ÇIKIŞI**

ÖNCE İŞ GÜVENLİĞİ

1954

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL:11 SAYI:108 NİSAN/1999

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yollarır.

Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
M.Macit MUTAF

Yazı İşleri Sorumlusu:
Mehmet GÜZEL

Yayın Komisyonu:
Ayşegül AKÇAY
Anıl ARIKAN
Lütfi BUYURAL
Seyhun DALGIÇ
Sedat GÜLŞEN
İşil İNKAYA
Özgür TAMER
Özcan UĞURLU

Yazışma Adresi:
EMO İzmir Şubesi
1337 Sok. No:16 K:8
Çankaya - İZMİR
Tel/Fax: (0232) 489 34 35
emoizmir@egenet.com.tr

EMO İzmir Şubesi Bülteninde
yayınlanan her türlü
haber ve yazı izin almak
koşulu ile kullanılabilir.
Yayınlanan yazılardan
yazarları sorumludur.

Reklam Bedelleri:
Arka Dış Kapak (Renkli)
155 Milyon TL.
Ön İç Kapak (Renkli)
130 Milyon TL.
İlk İç Sayfa (Renkli)
120 Milyon TL.
Arka İç Kapak (Renkli)
120 Milyon TL.
İç sayfalar:
Tam Sayfa (Renkli)
75 Milyon TL.
Tam Sayfa (Siyah/Beyaz)
65 Milyon TL.
1/2 Sayfa (Siyah/Beyaz)
35 Milyon TL.
1/4 Sayfa (Siyah/Beyaz)
20 Milyon TL.

Grafik Tasarım & Uygulama
Anıl ARIKAN

Basım Tarihi: 08.04.1999

Basıldığı Yer:
AJANS ANKARA
REKLAMCILIK HİZMETLERİ
Tel-Faks: (0232) 463 40 85

Merhaba,

İlkbaharın güzelliklerini yaşamayı umarken kendini, savaşın soğuşunda ve karantıgında bulan insanoğlunun yazgısı daha uzun yıllar değişmeyecek gibi. Tek kutuplu ve tek liderli dünyanın barışa ulaşması üçüncü bin yılda da olası görülüyor.

Dünya'yı savaş bulutlarının sardığı günümüzde ülkemizde kana bulanıyor. Mavi Çarşı katliamı ise yüreklerimizi dağıtayan saldırıların son bulmasını ve özlediğimiz toplumsal barışa bir an önce ulaşmayı bekliyoruz.

İki yıl önce yitirdiğimiz EMO Adana Şubesi yöneticisi arkadaşlarımızı 6 Nisan'da bir kez daha anımsadık. Yüreklere sevgi ve mücadele azmi ile dolu dostlarımızın bizlere bıraktığı en büyük miras, özveri ve insan sevgisi oldu. Onlara bu köşeden selamlarımızı gönderiyoruz.

Haftanın Pazartesi günleri toplanarak çalışmalarını sürdüren Yayın Komisyonumuz, Bültenin her ayın ilk haftasında sizlere ulaştırılması için olabildiğince düzenli ve dikkatli olmasına karşın dağıtımdan kaynaklanan sorunlar nedeni ile bir kısım okurumuzun eline geçerek ulaştığını biliyoruz. Özel kuryeler ile dağıtımı denememizin daha da başarısız olması üzerine yine posta işletmesi ile dağıtıma dönüldü ve elden dağıtımın dışında henüz daha hızlı bir yöntem bulamadığımızı açıklamak istiyor ve anlayışla karşılayacağınızı umuyoruz.

BAŞYAZI

"Umut Tacırleri" ... 5

ŞUBEDEN HABERLER ... 6

AĞA TAKILANLAR ... 14

AYDINLATMA

"Stadyum Aydınlatması" ... 17

GÜNCEL

"Türkiye Demokrasi Kurultayı Yapıldı" ... 19

İŞ GÜVENLİĞİ

"İş Kazaları Yazgı Değildir!" ... 20

HUKUK

"Seçimler" ... 22

TEKNOLOJİK YENİLİKLER ... 23

SES

"Ses Dizilerinin Gruplanması" ... 24

ELEKTRİK

"Elektrik Şebekelerinde Harmonikler" ... 26

BİLGİSAYAR

"CD-ROM ve DVD'ler" ... 29

KOROZYON

"Değişik Ortamlarda Korozyon" ... 30

KİRPİ

... 32

ENERJİ

"Tahkim ve Centilmenlik" ... 33

UMUT TACİRLERİ

18 Nisan'da bugünkü meclis yapısından daha demokrat, daha özgürlükçü bir yapı oluşacağını, ekonomik çöküntünün düzeleceğini, faizlerin ve enflasyonun düşeceğini, işsizliğin önleneceğini umanlar yanılıyorlar. 19 Nisan'da bizleri ağır ekonomik bunalımdan çıkmak üzere hazırlanan IMF ve Dünya Bankası reçeteleri bekliyor. Başka çözümü olmayan liberal partilerimiz geçmişte olduğu gibi bu reçeteleri aynen uygulayacaklar. Bu reçetelerde bunalımdan çalışanların özverisi ile çıkılabileceği, kamunun üzerine yük olan işletmelerin özelleştirilmesi ve çalışan sayısının azaltılması gerektiği gibi talimatlar yer alacak. Kararlara karşı çıkanlar yine memleketin gelişmesini istemeyen vatan hainleri olarak hapishanelere tıklılacak, sendikalar ve demokratik toplum kuruluşları baskı altında tutulacak.

Kararının alınmasından gerçekleşmesine kadar geçen sürecin kaos içinde yaşandığı seçimler, Türkiye'yi nereye götürecek? Milletvekillerimiz sorunları seçimlere endekslediler. Dünya'daki global kriz, Türkiye'deki ekonomik çöküntü, yanı başımızdaki savaşlar, ABD'nin dünyanın yeni haritasını oluşturma girişimleri, Apo sonrası durum, saliverilen mafya üyeleri, dokunulamayan çeteler, denetlenemeyen belediyeler siyasilerimizin derdi değil. Sorunlar taşeronlara devredilmiş, herkes umut tacirliği yapıyor. Ülkenin içinde bulunduğu sorunların çözümünün görevli oldukları TBMM'nin işi olduğunu unutan milletvekillerinin bir çoğu yeniden seçilmelerini de halkın unutkanlığı üzerine yapılandırıyorlar.

Adaylarıyla, afişleriyle, sözleşmeleriyle çok renkli gibi görünmesine karşın seçimlere katılan partilere dikkatli bakıldığında, özellikle mecliste grubu bulunan ve geçmişten bu yana yönetimlere katılmış siyasi partilerin, liberal politikaları benimseyen ve uygulamak isteyen tek tip partilerden oluştuğu, kendilerini Yeni Dünya Düzeni'ne uyarladıkları ve özelleştirme politikalarını aynen sürdüreceklerini görüyoruz.

Ülkenin içinde bulunduğu sorunların çözümünün görevli oldukları TBMM'nin işi olduğunu unutan milletvekillerinin bir çoğu yeniden seçilmelerini de halkın unutkanlığı üzerine yapılandırıyorlar.

Türk insanı artık sınıfsal ayrımın bilincinde olmak zorunda. Kimlerin kendisiyle alay edercesine vaatlerde bulunduğunu, kimlerin halkın ortak birikimi olan kamu işletmelerini ve ulusal kaynakları uluslararası tekelere ve yandaşlarına sunduğunu, kimlerin bağımsız yargıyı uluslararası tahkime teslim ettiğini, kimlerin eğitimden sağlığa, ulaşımdan iletişime kadar devletin tüm sosyal fonksiyonlarını çökertmeye çalıştığını, kimlerin ülkeyi mafya ve çetelerden arındırmadığını, kimlerin 12 Eylül hukukunun arkasına saklanarak politika yaptığını görmek zorunda.

Geleceğimizi başkaları değil bizler şekillendireceğiz. Artık demokratikleşmeyi bilinen tanımına uygun olarak yapılandıracağız, "barış için savaş" yerine "barış için barış" söylemine uygun politikaları benimseyen, bağımlı rant ekonomisi yerine üretim ekonomisini kabul eden, bilimi ve bilimsel düşünceyi reddetmeyen yöneticileri bulmak zorundayız.

M.Macit MUTAF
EMO İzmir Şubesi Başkanı

DANIŞMA KURULU TOPLANDI

İzmir Şube Danışma Kurulu 6. Toplantısı Şube lokalinde 2 Mart 1999 tarihinde yapıldı. Kurul Başkanı Sn. Avni GÜNDÜZ 'ün yönettiği ve 35 üyemizin katıldığı toplantıda odamızın da içinde yer aldığı İzmir Meslek Odaları Platformu 'na hazırlanan yerel ve genel seçimler öncesi kentimize ilişkin görev ve önerilerin yer aldığı "Nasıl Bir Türkiye, Nasıl Bir İzmir Seçimler 99" isimli kitapçık tartışmaya açıldı.

Ardından kaçak yapılara elektrik bağlanması ve yaşanan gelişmelerle ilgili görüşlerin dile getirildiği toplantı, Şube Yönetim Kurulu'nun yapılan ve yapılması planlanan çalışmalar hakkında verdiği bilgi sonrası tamamlandı.

İZMİR MESLEK ODALARI PLATFORMU'NDAN BASIN AÇIKLAMASI

18 Nisan'da yapılacak olan genel ve yerel seçimler öncesi İzmir Meslek Odaları Platformunun görüşleri bir basın açıklaması ile kamu oyuna aktarıldı.

10 Mart 1999 tarihli açıklama şu şekilde;

Ülkemizde ekonomik ve siyasi zorlu bir süreç yaşanmaktadır. Böylesi dönemde; Anayasamızda gerekli değişiklikler yapılmadan, siyasi partiler ve seçim yasalarından demokratik olmayan hükümler ayıklanmadan, meslek kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin siyasal ve ekonomik yaşamla birlikte yerel yönetime aktif katkı ve katılımının önü açılmadan, genel ve yerel seçimlerin yapılmasına karar verilmiştir. Yapılacağı anlaşılan bu seçimlerden, toplumumuzun taleplerine ve beklentilerine yanıt verecek, nitelikte sağlıklı, yerel ve merkezi yönetimlerin oluşamayacağı yönünde kaygımız vardır.

Ancak, bu kaygımıza rağmen, Odalarımıza kayıtlı bulunan ellibine yakın üyemizin hayatın her alanında yarattıkları birikimlerinden yararlanarak, ülkemiz ve kentimize ilişkin değerlendirme, görüş ve önerilerimizi kamuoyunun bilgisine sunmayı görev sayıyoruz.

Bu anlayış doğrultusunda hazırladığımız "**Çağdaş, üreten, demokratik bir hukuk devleti yeşiliyle, maviyiyle, kültürüyle, planlı, sağlıklı yaşanabilir bir kent**" için görüş ve önerilerimizi içeren broşürümüzü kamuoyunun değerlendirmesine sunuyoruz.

Broşürümüzde; ülkemiz hakkında, genel bir değerlendirme ve öneriler, yaşadığımız kentimiz hakkında da, ana başlıklarda ayrıntılı ve özet, görüşlerimiz, önerilerimiz yer almaktadır.

Tüm İzmirli'lerin; yaklaşan genel ve yerel seçimler sürecinde, adayları ve partileri değerlendirirken, broşürümüzde yer alan görüş ve önerilerden yararlanacaklarını umuyoruz. Görüş ve önerilerimizin seçim sonrasında da takipçisi olacağımızı tüm kamuoyuna saygıyla sunarız.

İZMİR MESLEK ODALARI PLATFORMU

YAPI GRUPLARI HAKKINDA AÇIKLAMA

TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün yapı grupları ile ilgili 05.02.1999 tarih ve 219 sayılı yazısını aşağıda sunuyoruz.

TEDAŞ Bağlı Ortaklıklar Elektrik Dağıtım Müessesesi

Genel Müdürlüğümüze, bağlı ortaklıklar ve tüm müesseselere gelen yazılı ve sözlü müracaatlardan; Müesseselerimiz ve Bağlı Ortaklıklarımızda iç tesisat projelerinin kontrolü ve onayı sırasında, Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği'nin 15. maddesindeki yapı grupları hükmünün farklı yorumlanması ve yapı gruplarının bölümlere ayrılarak projelerinin fen adamları tarafından hazırlanması konusunda tereddütler oluştuğu, projelerin onaylanması aşamasında sorunlar çıktığı anlaşılmaktadır.

Konu ile ilgili olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'ne yazılı görüş sorulmuş ve Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinin 15. Maddesinin uygulanması ile ilgili olarak Bakanlığımızın İlgi'de kayıtlı cevabi yazısı Genel Müdürlüğü-müze iletilmiştir.

İlgi'de belirtilen söz konusu talimat yazısında, "Elektrik iç tesislerin yapılmasında yapı veya yapı gruplarının projesi parçalara ayrılmaksızın bir bütün olarak hazırlanır. Proje müellifi çizdiği projenin sorumluluğunu, proje esaslarına ve kapsamına göre tesisin yapımını üstlenen tesisatçı ise tesisin yapım sorumluluğunu üstlenir." denmektedir.

Bilgilerinizi ve uygulamalarımızın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın talimatı doğrultusunda sürdürülmesi hususunda gereğini rica ederiz.

Daire Başkanı Genel Md. V.

ENERJİ ÜRETEN FİRMA TEMSİLCİLERİ İLE TOPLANTI

Ege Bölgesi'nde elektrik enerjisi üreten firmalar ile 8 Mart 1999 tarihinde Şubemizde yapılan toplantıya Ege Birleşik Enerji, Petkim, Henkcl-Turyağ, Mopak, Dcsa Enerji, Söktaş ve Ataer Enerji firmaların temsilcileri katıldı.

Gündemi enerji üreten firmaların sorunlarının belirlenmesi ve çözüm önerilerinin oluşturulması olan toplantıda firmaların yakıt sorunu, enerji tarifesi uygulaması, TEDAŞ tarafından satın alınan enerji bedeli ve bakım firmaları konuları görüşüldü.

Firmaların rekabet gücünün artırılması açısından bölgemize doğal gazın temini, reaktif enerji konusundaki TEDAŞ İzmir Elektrik Dağıtım Müessesesi tarafından başlatılan uygulamanın gözden geçirilmesi, enerji üretilmesi amacıyla kurulan tesislerden maksimum düzeyde yararlanılması açısından Bakanlıkça gerekli fiyat analizlerinin yapılması, tesis bakım hizmetinin ekonomik olarak çözülmesi amacı ile ülke bazında örgütlenmeye gidilmesi önerilerinde bulunuldu.

EMO İŞYERİ TEMSİLCİLİKLERİ OLUŞTURULUYOR

Belirlenen program çerçevesinde düzenli olarak il ve ilçe EMO Temsilcilikleri ile üye yoğun işyerleri Şubemizce ziyaret edilmektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş İzmir Grup Başkanlığı'na Denetleme Kurulu Üyesi Fikret Şahin'in de katılımı ile yapılan ziyarette 4-10 Mayıs 1999 tarihlerinde kutlanacak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Haftası çerçevesinde üyelere yönelik eğitim çalışmalarının yapılması, endüstri tesislerinin yetkili elektrikçiler tarafından işletilmesi, topraklama tesislerinin periyodik kontrolü konuları görüşüldü. Daha sonra yapılan üye toplantısında Oda-işyeri-üye ilişkisinin kurulması açısından İşyeri Temsilciliği oluşturulması benimsenerek Elk.Müh.Bahri Kaplan'ın İşyeri Temsilcisi olması önerisi benimsendi.

11.03.1999 tarihinde SÖKTAŞ fabrikasında yapılan işyeri toplantısında üyelerimiz tarafından İşyeri Temsilciliği'ne Necmi Gülkan önerildi. Tesislerin ve özellikle kojenerasyon sisteminin gezilmesi sırasında Aydın ilindeki üyelerimizin kojenerasyon sistemini görmeleri için program

yapıldı.

18.03.1999 tarihinde yapılan ziyaretlerde ise, ABB Ege Bölgesi Servisi'nde Tamer Kuzgunkaya, Batı Söke Çimento Sanayi T.A.Ş.'de ise Gökhan Akkaya'nın işyeri temsilciliklerine atanması önerildi.

EMO İZMİR İLÇE TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI YAPILDI

EMO mesleki denetim uygulamaları ile ilgili sorunların çözümü ve Oda uygulamalarının tüm temsilciliklerde tip olarak yapılmasının sağlanması amacı ile Aydın ve Manisa illerinden sonra 13 Mart 1999 tarihinde İzmir ili EMO İlçe Temsilcilikleri toplantısı yapıldı.

Toplantıda; TUS uygulamasının ilçe bazında yapılması, mesleki denetimin yapının bulunduğu temsilcilik tarafından yapılması, yetkisiz kişiler tarafından yapılan tesisler, işletme sorumluluğu, kuvvet ve aydınlatma tesisat projeleri, asansör projeleri ve asansörlerin enerjilendirilmesi, bölge katsayıları, asgari ücret tarifeleri gibi konular görüşüldü.

Benzeri koordinasyon toplantısı ve çalışmalar il bazında düzenli olarak sürdürülecektir.

AYDIN İTFAİYE MÜDÜRLÜĞÜ ZİYARET EDİLDİ

Erken algılanmaması sonucunda yangınların büyümesi nedeni ile ülkemizde can ve mal kayıpları yaşanmaktadır. Yerel yönetimlere bağlı olarak görev yapan imar, itfaiye ve zabıta müdürlükleri tesislerde gerekli önlemlerin alınması yönünde girişimlerde bulunma yetkisine sahipken çoğu tesisler, özellikle insanların yoğun olarak bulunduğu sinema, tiyatro, otel, iş hanı, mağaza ya da tarihi ve maddi değeri yüksek, müze gibi yapılar kaderi ile baş başa bırakılmaktadır. Yangınlarda en etkin söndürme işlemi ilk aşamada müdahale ile gerçekleştirilebilmektedir. Bunun da ancak erken algılama ve uyarı sistemleri ile gerçekleştirilmesi olanaklıdır. Bu açıdan Oda olarak görevlerimizden biri de toplumu ve ilgilileri bilgilendirmek, standart yönetmelikleri geliştirmek ve uygulanmasını sağlamaktır.

"EĞİTİM MERKEZİ TARAFINDAN DÜZENLENEN
BİLGİSAYAR KURSLARINDA ÜYELERİMİZE,
ÜYELERİMİZİN EŞ VE ÇOCUKLARINA
%20 İNDİRİM UYGULANACAKTIR"

İzmir İtfaiye Müdürlüğü'nün oteller üzerindeki denetim ve uygulamasının diğer illerde de benzer uygulama haline dönüştürülerek otellerde yangın algılama ve uyarma sistemlerinin kurulması ve denetlenmesi amacı ile Aydın İtfaiye Müdürlüğü 18 Mart 1999 tarihinde ziyaret edildi.

Hazırlanması ve basımı Şubemizce gerçekleştirilen "Yangın Algılama ve Uyarma Sistemleri Projelendirme, Uygulama ve İşletme Esasları" broşürü tanıtıldı. İtfaiye personelinin eğitiminin de Şubemizce gerçekleştirilebileceği işbirliğinin diğer illerde de sürmesini dileriz.

TÜRK TELEKOM A.Ş.'DE ÜCRET DENGESİZLİĞİ

Türk Telekom A.Ş.'de çalışan üyelerle yapılan toplantılarda firmada uygulanan ücret politikasının mühendisler aleyhine bir çok nokta içerdiği dile getirildi. Bu olumsuzlukların giderilmesi amacıyla Türk Telekom A.Ş. Genel Müdürlüğü'ne iletilmek üzere EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu'na bir rapor sunuldu. Söz konusu raporu yayımlıyoruz..

I. Yüksek Planlama Kurulu Tavan Ücreti 440.000.000.- TL. olarak belirlenmiş olmasına karşın Türk Telekom A.Ş. tarafından tavan ücret hiyerarşide amir durumunda 1 sayılı cetvele bağlı personel tavan ücreti tüm personel için baz olarak alınmaktadır.

Bu yöntemle ücret hiyerarşisi bozulmuş olup;

•Grup Başmühendisi, Başmühendis, Teknik Amir, Teknik Uzman, Baş Teknisyen arasında ücret farkı kalkmıştır.

•Grup Başmühendis ünvanlarındaki personellerin liyakat, kıdem vb. farklılıklarından ileri gelen ücret farkları kalmamıştır.

•6. gün çalışması, fazla mesai gibi ek ücretler tavan ücretin geçilmeme zorunluluğu nedeni ile Grup Başmühendisi Başmühendis gibi çalışanlarca alınmamaktadır.

•Çalışma koşullarına bağlı kalınarak bazı durumlarda teknik uzman, baş teknisyen kadrosundaki personel, mühendis ve baş mühendis personel ücretini geçmektedir.

II. Sözleşmeli personel 1999 temel ücret skalası incelendiğinde Mühendis Mimar temel ücretinin programcı mühendis veya 4 yıl yüksek öğrenim gören Teknik Uzman'dan (Teknik Öğretmen'den) daha az olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak; ücret skalası ve amir durumunda bulunan kadro personel ücreti uygulamasının geliştirilme nedeni kadrolar arasında belli bir hiyerarşik durumun korunmasını hedeflemektedir.

Ancak yapılan uygulamadan Mühendis,

Başmühendis ve Grup Başmühendislerinin diğer teknik elemanla aralarında hiyerarşik ücret yapısı bulunmaması, aksine adı geçen personelin tavan ücretle sınırlandırılmış olması mühendis personel açısından huzursuzluk yaratmaktadır.

Bu nedenle;

•Liyakat, kıdem vb. ek ücret göz önüne alınarak skalanın uygulanabilir tavan ücretlerinin yeniden belirlenmesini,

•Mühendis, Başmühendis ve Grup Baş Mühendisi ile diğer teknik personel arasında hiyerarşik yapının korunması ve tavan ücretlerinin bu yapı içinde belirlenmesini,

•Personel atamalarında eğitim hiyerarşisinin göz önüne alınmasını önermekteyiz.

İZMİR TEDAŞ'TA TOPLANTI

TEDAŞ İzmir EDM'in çağrısı üzerinde Yönetim Kurulu üyelerimiz TEDAŞ İzmir Elektrik Dağıtım Müessese Müdürlüğü'nde düzenlenen TEDAŞ çalışanı elektrik mühendisleri toplantısına katıldı. İEDM Müdürü Sn. Cengiz Ündeyoğlu ile Şube Başkanımız Sn. Macit Mutaf'ın konuşmalarının ardından, EMO üyesi TEDAŞ çalışanları ile Şube Yönetim Kurulu üyeleri kaçak yapılara elektrik bağlanması ve EMO İzmir Şubesi'nin buna ilişkin basın açıklamaları hakkında görüş ve önerilerini açıkladılar.

Kurumsal ilişkilerin artırılması, medyanın haber yapmaktaki faydacılığı ile Kurumun ekipman kaynak ve çalışan açısından sıkıntıları ortaklaşılın konular arasında yer aldı.

Toplantıda, Kurumu zedeleyecek haber yapan basın organına TEDAŞ ve EMO İzmir Şubesi'nce açıklama gönderilmesi kararlaştırıldı.

E.Ü

ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜNDE TOPLANTI

10 Mart 1999 Çarşamba günü, Ege Üniversitesi Elektrik - Elektronik Mühendisliği Bölümü'nde 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin katılımı ile EMO ve EMO Genç tanıtım toplantısı düzenlendi. Şube Başkanı Macit Mutaf ve E.Ü. Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölüm Başkanı Metin Çolak'ın konuşma yaptığı toplantıda öğrencilere üyelik formu, anket dağıtıldı. Önümüzdeki dönem içerisinde düzenlenecek etkinlikler tanıtıldı ve bu konuda öğrencilerin görüşleri alındı.

SMM ÜYE TOPLANTISINDA SORUNLAR TARTIŞILDI

Serbest çalışan üyelerimize yönelik 22 Mart 1999 tarihinde yapılan toplantının gündem; bilgilendirme, SMM Sempozyumu hazırlıkları, yasadışı yapıların enerjilendirilmesi, metropol ilçelerde 1000 m² ye kadar 1. ve 2. sınıf yapılar, işletme sorumluluğu hizmetleri, ekonomik durumun SMM üyeler üzerindeki etkisi ve önerilerden oluştu.

Yapılan konuşmalarda TMMOB ve mühendislik- mimarlık hakkında

yasaların önemi, uygulanması ve güncelleştirilmesi, İzmir 2 nolu İdare Mahkemesinin aldığı fen adamlarının Teknik Uygulama Sorumluluğu üstlenemeyeceklerine dair kararı ve Belediye uygulamalarının takibi, proje ve TUS hizmet bedellerinin faturalandırılması, yeni vergi yasaları ve uygulanması, hizmet bedelleri, işletme sorumluluğu hizmeti fatura denetimi, puanlama ve hizmetin denetimi, işletme sorumluluğu eğitimi ve programı, yetkisiz kişiler tarafından yapılan tesisler ve denetimi, TEDAŞ Müesseseleri tarafından yaptırılan YG tesislerinin yetkisiz yükleniciler tarafından yapılması konuları tartışıldı.

YÜKSEK YAPI İNCELEME KURULU ÇALIŞMALARI

İzmir Büyükşehir Belediyesi ve mücavir alan sınırları içinde İmar planlarında uygun görülen yerlerde yapılacak yüksek yapıların tasarım ve projelerinin denetim ve değerlendirilmesinde gerekli izin ve ruhsatları verilmesinde uygulamaların izlenmesinde ve diğer imar yetkilerinin kullanılmasında gözetilecek idari ve teknik ölçüt, önlem ve yöntemleri kapsayan yönetmelik uygulamaları sirtüyor.

Yönetmelik gereği Kurul, Büyükşehir Belediyesi İmar İşleri Daire Başkanı, Büyükşehir Belediyesi İmar Müdürü, Uygulama İmar Plan Şube Müdürü, İtfaiye Müdürü, ilgili İlçe Belediyesinin İmar Müdürü ile Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, Şehir Plancıları Odası ve Jeoloji Mühendisleri Odası'nın temsilcilerinden oluşmaktadır.

Bugüne kadar 9 yüksek yapının incelendiği kurulun çalışmaları devam etmekte olup son olarak Balçova, İnciraltı Mahallesi'nde Özdilek Turizm ve Alışveriş Merkezi, Konak İlçesinde Aksoy plaza projelerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi yapılmaktadır.

TEMSİLCİLİK ZİYARETLERİ SÜRÜYOR

Üye sorunlarının yerinde alınması ve çözümlerinin birlikte oluşturulması, uygulama birliğinin sağlanması Oda ve Şube çalışmalarının aktarılması amacı ile Şube Yönetim Kurulu tarafından her üç ayda bir tüm temsilciliklerin ziyaret edilmesini amaçlayan program hayata geçiriliyor.

11 Mart 1999 tarihinde Kuşadası ve Söke İlçe Temsilcilikleri ile TEDAŞ Kuşadası İlçe Müdürlüğü ziyaret edildi. Görüşmelerde YG tesislerinde işletme ve bakım sorumluluğu, asansörlü binalarda yetki ve yapım sorumluluğu, mesleki denetim uygulamalarında yaşanan sorunlar Belediyelerin ruhsat uygulamaları, TEDAŞ ta görevli teknisyenlerin proje denetim ve onay uygulamaları konuları görüşüldü.

18 Mart 1999 tarihinde yapılan EMO Aydın İl temsilciliği ziyaretinde ise yapılan SMM üye toplantısında ağırlıklı olarak ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntının SMM üyeler üzerindeki etkileri ve EMO Mesleki Denetim uygulaması konuları görüşüldü.

YARGI FENNİ MESULİYETİ TANIMLADI

Şubemizin başvurusu ile İzmir 2.İdare Mahkemesinde görülen dava 12 Mart 1999 tarihinde sonuçlandı.

Fenni mesuliyet hizmetlerinin elektrik mühendisi dışındaki fen adamlarınca üslenilmesinin konu edildiği davada mahkemenin kararı şu şekilde;

Hüküm veren 2.İdare Mahkemesince gereği görüldü:

Dava, Bayraklı 28 PII pafta,2004 ada, 13 parselde bulunan yapıya ait inşaat ruhsatının iptali ile fenni mesul atanıncaya kadar inşaatın durdurulması istemiyle 4/4/1997 tarihinde yapılan başvurusunun cevap verilmemek suretiyle reddedilmiş sayılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 28. Maddesinde yapılan fenni mesuliyetini üzerine alan meslek mensuplarının yapıyı ruhsat ve eklerine uygun olarak yaptırmaya , ruhsat ve eklerine aykırı yapılması halinde durumu üç işgünü içinde ruhsatı veren belediyeye veya Valiliklere bildirmeye mecbur oldukları ve bu ihbar üzerine 32. Maddeye göre işlem yapılacağı yapının nevine, ehemmiyetine ve büyüklük derecesine göre proje ve eklerinin tanziminin ve inşaatın kontrolünün 38.maddede belirtilen meslek mensuplarına yaptırılmasının mecburi olduğu, aynı kanunun 38.maddesinde de Haritanın, harita ve imar planlarının hazırlanması ve bunların uygulanmasının fenni mesuliyetinin uzmanlık çalışma konuları ve ilgili kanunlarına göre mühendisler mimarlar,şehir plancılarının deruhte edecekleri, yapıların mimari, statik ve her türlü plan, proje, resim ve hesaplarının hazırlanması ve bunların uygulanmasıyla ilgili fenni mesuliyetleri uzmanlık konularına ve ilgili konularına göre mühendisler, mimarlar ile görev yetki ve sorumlulukları yönetmelikte düzenlenecek olan fen adamlarının deruhte edecekleri belirtilmiştir.

Yukarıda sözü edilen İmar Kanununun 38. Maddesi uyarınca yayınlanan, "İmar Kanununun 38. maddesinde sayılan mühendisler, Mimarlar, Şehir Plancıları Dışında kalan Fen adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik'in Tanımlar başlıklı 4.Maddesinde, elektrik tesisatçılığının fen adamları arasında sayıldığı, 5. Maddesinde fen adamlarının kendi uzmanlık dallarında iştigal etmek üzere alanlarında gördükleri mesleki ve teknik öğretim seviyelerine göre dört gruba ayrıldığı, 6. Maddesinde ise, bu yönetmeliğin 5. Maddesi

kapsamına giren Fen adamlarının, kendi uzmanlık dallarında iştigal etmek şartıyla inşaat işlerindeki görev ve yetkileri dört grup halinde sayılmış olup, bu ayrımlarda genel belirlemenin ise fenni mesuliyeti mühendis ve mimarlar tarafından deruhte edilen her türlü uzmanlık dallarında iştigal etmek üzere tatbikatına,yapının bulunduğu yer, belediye mücavir alan sınırları içinde belediyece belediye teşkilâtı olmayan yerlerde ise aynı il sınırları içerisindeki en yakın belediye ve mücavir alan sınırları içinde, yükleneceği mesuliyet deruhte edebilecek mesafede ilgili derecede ihtisas ve iştigal konularına göre, faaliyet icra eden serbest mimar ve mühendis bulunmadığı tevsik edildiği takdirde ve sürece her türlü yapıların fenni mesuliyetini deruhte ederek tatbikatını yapmaya , yetkili oldukları, 8. Maddesinde de Elektrik iş tesisatı yapacak olanların, 8/8/1983 tarih ve 18129 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Elektrik Tesisatçıları Hakkında Yönetmelik ve bunun değişikliklerine dair yönetmelikte bulunan yönetmelik hükümlerine tabi olduğu, belirtilmiştir.

Nitekim Danıştay Altıncı Dairesinin 9/10/1997 tarih ve Esas: 1996/4516, Kararı 1997/4198 sayılı kararında, mimari proje hazırlanması ve uygulanmasındaki fenni sorumluluğun mimarlık eğitimi görmüş fen adamlarına statik ve tesisat planı, proje resim ve hesaplarının hazırlanması ve uygulanmasındaki sorumluluğun ise mühendislik eğitimi görmüş fen adamlarınca yerine getirileceğine karar verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinde dava konusu yapının bulunduğu İzmir İli Karşıyaka İlçesi içerisinde bulunduğu tartışmasız olan yapının elektrikle ilgili Teknik Uygulama Sorumluluğunun elektrik mühendisi olan bir kişi tarafından yüklenilmesi gerektiği yukarıya alınan yasa ve yönetmelik hükümleri içerisinde açıkça görülmektedir. Bu hukuki ve fiili durumda mühendis olmayan elektrik teknisyeninin fenni sorumlu olamayacağından dava konusu işlem 3194 sayılı Yasaya ve ilgili Yönetmelik hükümlerine uygun bulunmadığına oy birliği ile karar verilmiştir.

"AİDAT BORÇLARINIZI
ŞUBEMİZDE KREDİ KARTINIZLA
ÖDEYEBİLİRSİNİZ"

VISA - MASTER CARD - AMERICAN EXPRESS

ŞUBE VE TEMSİLCİLİKLERDEN
1999 YILI AJANDANIZI
ALABİLİRSİNİZ

TEDAŞ AYDIN ELEKTRİK DAĞITIM MÜESSESİ ZİYARET EDİLDİ

TEDAŞ Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan genelgesi ve Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği maddelerini farklı uygulayan TEDAŞ Aydın Elektrik Dağıtım Müessesesi'ni 18.03.1999 tarihinde ziyaret edilerek sorunlar bir kez daha dile getirildi.

Toplantıda ilçe birimlerinde devam eden projelerin elektrik teknisyenleri tarafından onaylanması uygulamasına son verilmesi, yetkisiz kişiler tarafından yapılan tesisler, asansörlü bina tesisatçılarının yetkileri, asansörlerin enerjilendirilmesi, SMM belgesi olmaksızın proje üretilmesi, işletme sorumlusunun YG tesislerinde aranmaması, TUS'un proje onay ve muayene kabul sırasında istenmemesi konuları görüşülerek sorunların çözümü ve duyurulması için bir kez daha EMO-TEDAŞ komisyonunun kurulması önerildi.

RESMİ GAZETE'DEN

•22 Şubat 1999 (23619-Mükerrer) - İlk Defa Devlet Kamu Hizmeti ve Görevlerine Atanacaklar İçin Mecburi Yeterlik ve Yarışma Sınavları Genel Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

•26 Şubat 1999 (23623) - Yapı Tesis ve Onarım İşleri İhalelerinde Kullanılan Müteahhitlik Kartları ve İş Bitime Belgelerinin 1999 yılına Ait Değerlendirme Katsayıları Hakkında Tebliğ

•26 Şubat 1999 (23623) - Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıkları ile Özelleştirme Kapsam ve Programında Bulunan Kuruluşlarda Çalışan Sözleşmeli ve Kapsam Dışı Personel ile Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri, Denetçi ve Tasfiye Kurulu Üyelerine 1999 Yılı'nın Birinci Yarısında Ödenecek Ücretlerin Tespitine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:1999/2)

•25 Mart 1999 (23650) - TS EN 60383-1 "İzolatörler - Hava Hatları İçin - Anma Gerilimi 1000 Volt'un Üstünde Olan Bölüm 1:seramik veya Cam İzolatör Birimleri - A.A. Sistemleri için Tarifler, Deney Metodları ve Kabul Kriterleri" Standartı Tebliği

•25 Mart 1999 (23650) - TS 9569EN 60357 "Lambalar Tungsten Halojen (Taşıt Lambaları Dışında)" Standartı Tebliği

•26 Mart 1999 (23651) - Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliğinden Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik

KORDON DOLGUSU'NA İNCİR AĞACI

İzmir Dışhekimleri Odası, İzmir Barosu, İzmir Tabipler Odası, İzmir Veteriner Hekimler Odası İzmir Eczacılar Odası, İzmir Serbest Müşavirler ve Mali Müşavirler Odası ile TMMOB 'ye bağlı Odaların İzmir ve Ege Bölge Şubelerinden oluşan İzmir Meslek Odaları Platformu, yargı kararlarının açık bir ihlali, hukuk tanımazlığın kentimizdeki en büyük örneği, Kordon Dolgu Yolu 'na "incir ağacı" diktiler.

Şube Yönetim Kurulu üyeleri ve meslektaşlarımızın da hazır bulunduğu ağaç dikme töreni esnasında yapılan basın açıklamasında, Danıştay 6. Hukuk Dairesi ve İzmir 1 nolu Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu tarafından Konak-Alsancak Liman hattı tarihi SİT alanı olarak ilan edilmiştir. Buna karşın Özfatura 'nın yargı kararlarını uygulamayacağını beyan eden "Kordon Yolu böyle olacak, kimse engelleyemeyecek" şeklindeki beyanları bir suç itirafından çok öte bir anlam taşımaktadır. Ben yaptım oldu çağdaşlığının bir ucubesi olarak ortaya çıkan bu alanın düzenlenecek bir proje yarışmasıyla tarihi sit özelliklerini yansıtacak bir şekilde kamu yararına uygun olarak düzenlenmesi istendi. Katılımcılar daha sonra yeşil alan düzenlenmiş bir Kordon Dolgusu için ilk fidan dikerek İzmirlileri fidan dikmeye çağurdular.

BAHAR BALOSU

8 Mayıs 1999

ERYTHRAI HOTEL ****

ILDIRI-ÇEŞME

- YP Konaklama • Gala Yemeği •
- Limitli Yerli İçki •
- Ücretsiz Sauna-Fitness Center •
- Havuz-Disco Girişi •

ADRESİ BİLİNMEYEN ÜYELERİMİZ

Gerek Bülten gönderimlerinde gerekse yazışmalarda iki kez iade olan adreslere özel bir kod verilerek tekrar gönderim yapılmamaktadır. Aşağıda listede yer alan Bülten gönderimi yapılamayan tanıdığınız üyelerimizin telefon numaralarını Şubemize bildirmeniz rica olunur.

162 HAKKI ANTER
220 M.RIFAT TOPLU
800 İ.MAKBUL MUT
907 AGAH ÇOKAL
1019 N.KAYA ATAY
1088 NECİL ÜNGÖR
1103 ZEKİ TOSUNER
1149 MUSTAFA YALÇIN
1301 ORHAN ÜNLÜSOY
1627 ÜNAL ÖZİŞ
1657 MUSTAFA BERKTAŞ
1684 TURGUT GÜREL
1724 ÖZDEMİR KAZANCI
2029 NECATİ CANDEMİR
2155 OĞUZ KANER
2178 OSMAN BERBEROĞLU
2213 ERGUN YILMAZ
2267 SUNGUR PAMİR
2377 İ.HALUK PASİN
2543 H.ZEKİ KIVRAK
2571 S.ERTAN ATAKAN
2596 METİN SAYAN
2675 İ.ERSİN BAYER
2710 M.ERCAN KONUK
2725 MUZAFFER YEŞİLTAŞ
2941 İSMAİL TOROS
3042 NURİ KUTLU
3123 İSMAİL AKINTÜRK
3136 D.SABRİ USLU
3370 KEMAL DİNÇER
3454 M.HAKAN SONAT
3519 M.ALİ ÖZEKŞİ
3674 AKIN KUVAN
3733 KAYHAN ÖZTÜRK
3785 RUHİ DEDE
3795 NECDET CİNTALAY
3800 MURAT MURATLI
3854 MUSTAFA ÖZÇELİK
4023 FEHMİ TUNÇEL
4079 ERDAL BARIN
4103 CEZMİ KANÇOBAN
4451 SAVAŞ ÖZGEN
4481 TURGUT SIVRIKAYA
4787 M.ZEKİ EVGANLI

5117 AYVAZ YAŞA
5257 HALİT TUĞSUZ
5603 HULKİ BİÇER
5661 AHMET GÜRER
5851 MEHMET GERÇEKER
5903 ORHAN DEMİR
6055 FARUK OKTEN
6072 YILMAZ KANGAL
6228 İRFAN DEMİRCAN
6280 TAHİR YILDIZ
6330 MUNTAK KARADAYI
6552 MEHMET KIRCA
6581 ENVER DOKUZOĞUZ
6645 SELÇUK KULAÇ
6654 SEBAHATTİN ÖZTÜRK
6689 ENİS CAN
6751 VEDAT BAŞER
6799 SEBAHATTİN ÇELİK
6944 METİN AYSAL
7206 M.ALİ TANYELİ
7209 İ.NAHUM BANKMAN
7226 HALİT ERKAL
7299 ERDOĞAN KARABULUT
7485 MEHMET ULUSOĞLU
7522 E.BÜLEN TÜMER
7537 R.ERHAN DÖNMEZ
7613 A.OSMAN DEMİRBAŞ
7990 İSMAİL EROĞUL
8226 MUHARREM KARAALP
8307 RUHİ KALAY
8465 M.ALİ İPEK
8474 M.ORAL ERKLİ
8547 ERTUĞRUL ELÇİOĞLU
8605 ADEM ERDOLEK
8617 F.ERKAN VIŞNE
8643 İ.HAKKI ÇİFTÇİ
8713 UĞUR SÜRER
8786 A.MÜRSEL ALPTEKİN
9104 A.İHSAN KOKU
9436 RUBEN HAZAN
9460 ALİ DABANLIOĞLI
9478 METİN YILDIRIM
9525 SEYİT ASAL
9579 MUZAFFER MİSİRLİLAR
9678 SÜLEYMAN ÖZİŞ
9841 MAHİR KUTAY
9885 MEHMET GÜRSES
9909 LEVENT PAKKAN
10123 O.NURİ KINLI
10268 HİLMİ KOÇ
10286 MUSTAFA KARACA
10290 ŞEVKİ TEKİN
10421 ADNAN YÜKSEL
10569 M.RIFAT ÖZTAYŞI
10756 OKTAY ARDA
10907 EKREM ŞEN
10973 O.TURGUT GÜLLEOĞLU
11210 YUNUS YILMAZ
11223 YUSUF TİMER
11322 SEVDET YAVUZ
11361 HALİM ZEYBEKOĞLU
11416 İ.HAKKI ERDEMLİ
11418 MEHMET HAYBER
11419 TURAN AYKANAT
11463 NECDET KAYNAK
11475 MUSTAFA AKSOY
11909 TAYYİP GÜLCEN
11979 UFUK TİMER
12100 S.BERAT ÖZER

12189 M.VEYSEL ÇETİN
12224 GENÇİZ BERGEN
12438 ERDEM ÇAKIR
12458 ERGİN OZAN
12505 HAMDİ GÖRGÜNEL
12623 Ö.FARUK DUMAN
12643 İBRAHİM ERTOK
12748 H.BİRCAN ÖZÇAKIR
12806 ATILLA BİLGE
12876 ENVER TEMEL
12898 ÜMİT MAMİ
12977 ALAATTİN MAĞARA
13022 UFUK TURGAY
13156 METE NEPTÜN
13162 AHMET YEPREM
13233 ADNAN GÜNEY
13257 HACI YILMAZ
13288 MUSTAFA KİPER
13351 ÖNDER ÖZKARAKAŞ
13360 İBRAHİM SERT
13479 CELAL ÖZKUL
13622 CANAN ÇAKMAK
13623 BİLGEHAN ANLAŞ
13630 TALAT YURTKAN
13681 GÜRKAN HASIRCIOĞLU
13700 RAUF AYATA
13852 ÜMRAN İBİŞ
13870 M.REFİK YÜCEL
13873 A.SALİM ÖZDEMİR
13904 A.RÜSTEM SARGIN
13937 ÖNDER UYGUN
13961 HALİM KASIM
14035 EMİN ÇOBANOĞLU
14143 A.METİN GEDİK
14190 DERYA YILDIRIM
14245 NEVZAT YAĞCI
14268 NECATİ ÖZTÜRK
14457 GÖKTAN T. GÜROL
14459 ERHAN İYİSON
14587 RAŞİT TANIK
14588 CEMAL DİRİL
14667 M.HAMDİ YANIK
14749 N.KADİR PULOĞLU
14758 HALİL İ. AZBAZDAR
15265 MEHMET TAŞKIN
15384 CÜNEYT BİLGİN
15532 ÖMER İNAN
15619 ALAİDDİN YOLCU
15692 OLCAYTO KIRLI
15730 NURİ TAŞKAN
15855 ÖNDER AKBABA
15903 GÖKHAN EVLİYAOĞLU
15927 M.YAVUZ KUBAN
15965 ÖZLEM YÜCEL
16037 M.ŞAHİN IŞIK
16223 TİJEN ÇIRIG
16247 H.HİKMET TÜRK
16288 YILDIRIM ÖREN
16426 SERHAT GÖRÜR
16428 ERDEM KAYA
16576 KINAY DİKYAR
16623 ERAY GÜNDEM
16689 BÜLENT ANGIN
16796 A.TAHSİN TOLA
16861 TAMER COŞKUN
16897 REŞİT ÖZTÜRK
17024 SİNAN KARGI
17077 FAHRİ YILMAZ
17172 M.CEM COŞKUNER

17230 SEDAT BÖLÜKBAŞI
17252 M.FİKRET ERCAN
17324 FEVZİ BARDAKÇIOĞLU
17363 SÖNMEZ YILDIRIM
17684 MUSTAFA DÜNDAR
17766 KAMİL DİLBER
17851 D.KAĞAN GÜNEL
17876 MEHMET ALGÜL
17927 AYLIN TUĞRUL
18083 MEHMET ASLAN
18187 VELİ HAZAR
18226 İ.ERDAL TUNCEL
18251 NECDET SEVERCAN
18274 GAZİ MANSUROĞLU
18318 MUHSİN AKYAR
18409 A.BARKIN KURT
18449 NEVZAT AYDIN
18598 A.AHMET DEMİR
18604 SEYFİ PEKER
18746 ALİYE ELLEZ
19118 ERGÜL BOZ
19143 KEREM KALENDER
19144 KUTLU GÜLAMBER
19146 METTİN İRENCİN
19266 FEHMİ GÜNDÜZALP
19267 MELİH ÜNALDI
19268 KUBİLAY ŞİRİN
19335 BÜYÜKAMİN KUTLU
19430 ALİ TUNÇ
19485 YAŞAR EMEK
19497 ERKAN YAĞMUR
19581 N.KUR'AT ORAL
19623 H.ALPER DEMİR
19637 MEHMET GÜLDEREN
19655 İRFAN SAYGINAR
19764 ZEYNEP AYDOĞAN
20009 ÖNDER YAĞMUR
20015 B.BİROL TOLU
20093 GÖKSEL OK
20179 İSMET İLHAN
20344 FATİH CESUR
20426 DERYA SAVRAN
20569 S.TÜRKER CANBAZER
20570 AYŞE KOŞUKAVAKLI
20628 SAKİN ŞENTÜRK
20889 ŞEBNEM CENGİN
20892 CAFER YAZAR
20894 CANTÜRK ÇELİK
21099 MURAT ŞEN
21151 ÖMER GÜN
21234 A.ZAFER AKÇA
21256 SALİH GÜNHAN
21485 HAYATİ OCAK
21650 FELAĞ ALOTHMAN
21780 Ü.HAMDİ GELEN
21939 M.TURGAY AKSOY
21943 TAMER KUZGUNKAYA
21965 HASAN ŞAHAN
22263 BÜLENT DEMİR
23205 ERTAN EREN
23391 ÖNDER ÇİVRİL
23480 CENK YAMAN
23560 MESUT MURKURT
23802 HASAN YILDIRIM
23862 MUSTAFA PARAPAN
23992 GÖKHAN AKTAŞ
24177 DİLEK AÇIKSÖZLÜLER
24393 ÖMER ŞENÖCAK
25457 HAKAN HABER

**1999 YILI NİSAN-MAYIS AYLARI
EMO İZMİR ŞUBESİ EĞİTİM MERKEZİ
EĞİTİM PROGRAMI**

EĞİTİMİN TARİHİ	SAATLERİ	EĞİTİMİN KONUSU	ÜCRETİ
12-13 NİSAN 1999	10.00-16.30	SIMATIC S-7 200 WORKSHOP	63.250.000 TL/Kişi
14-16 NİSAN 1999	10.00-16.30	SIMATIC S-7 200 İLERİ SEVİYE	97.750.000 TL/Kişi
21 NİSAN 1999	14.00-18.00	YG TESİSLERİN TOPRAKLANMASI	8.000.000 TL/Kişi
7 MAYIS 1999	9.30-18.30	DA MOTORLARI	25.000.000 TL/Kişi
12 MAYIS 1999	14.00-18.00	ELEKTRİK KALİTESİ- ELEKTRİK ŞEBEKELERİNDE BOZUCU ETKİLER	8.000.000 TL/Kişi
	TOPLAM 36 SAAT	GÜÇ ELEKTRONİĞİ KURSU	70.000.000 TL/Kişi
26 MAYIS 1999	9.00-18.00	ECODIAL 3	35.000.000 TL/Kişi
27 MAYIS 1999	9.00-18.00	ECODIAL 3	35.000.000 TL/Kişi
28 MAYIS 1999	9.00-18.00	ECODIAL 3	35.000.000 TL/Kişi

NOT: EĞİTİM PROGRAMIMIZDA BULUNMAYAN EĞİTİMLER, FİRMALARDAN GELEN TALEP DOĞRULTUSUNDA AÇILABİLİR.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ EĞİTİMİ	İŞLETME SORUMLULUĞU EĞİTİMİ
<p>5 Mayıs 1999 Saat: 13.00-16.00 8.000.000 TL/Kişi</p> <p>İşçi ve İşverenin Hukuki ve Cezai Sorumluluğu Orhan ÇERİK - Mak.Y.Müh. / Başmüfettiş</p> <p>İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Genel Prensipleri Bahri KAPLAN - Elk.Müh. / Başmüfettiş</p> <p>İşyerlerinde Yangın Bülent ÖZGEN - Kimya Y.Müh. / Başmüfettiş</p>	<p>29-30 Mayıs 1999 Saat: 10.00-18.00 10.000.000 TL/Kişi</p> <p>Güç Transformatörleri · Güç · Akım ve Gerilim Transformatörleri · Güç Trafoları Öz Korumaları Röleler · Kablolara · Kompanzasyon · Manevralar Trafo Merkezleri Bakım Programı Ayrıcı-Kesici ve Sigortalar · Topraklama TUS Sözleşmelerinin Tanıtımı Hukuksal Boyut · İş Güvenliği</p>

KURSLARIMIZ DEVAM EDİYOR!

WWE I	: Pazartesi-Perşembe 16.00-19.00	WWE	: Windows/Word/Excel	Toplam: 60 Saat	40.000.000 TL
WWE II	: Pazartesi-Perşembe 19.00-22.00	ACAD	: AutoCAD R/12	Toplam: 40 Saat	30.000.000 TL
WWE III	: Salı-Cuma 16.00-19.00	C	: C Programlama Dili	Toplam: 24 Saat	20.000.000 TL
WWE IV	: Salı-Cuma 19.00-22.00	PASCAL	: Pascal Prog. Dili	Toplam: 24 Saat	20.000.000 TL
WWE V	: Cumartesi-Pazar 13.00-16.00				
WWE VI	: Cumartesi-Pazar 16.00-19.00				
ACAD	: Cumartesi-Pazar 09.00-13.00				
C	: Çarşamba				

EMO EĞİTİM MERKEZİ
Bilgi İçin Tel-Faks
421 35 45 - 464 32 00

<http://www.metacrawler.com>

İlk yayımlanan yazılarımdan birinde arama motorlarından bahsetmiştim hatırlarsınız. Bu sitede ise tıpkı diğer arama motorlarında ki gibi verdiğiniz anahtar sözcük yardımıyla arama yapıyorsunuz. Tek farkı bu arama motoru aramayı kendisi yapmıyor diğer popüler arama motorlarını kullanarak yapıyor. Yani tek bir arama motoru kullanarak diğer bütün arama motorlarının toplamda çıkaracağı kadar sonuca ulaşmış oluyorsunuz. Yalnız belirtmem gereken bir diğer nokta ise zaten diğer motorlar aracılığıyla rahatlıkla bulabildiğiniz anahtar sözcükleri bu sitede kullanmaya kalktığınız takdirde gereğinden fazla bir sonuç yığıyla karşılaşıyorsunuz. Diğer sitelerde çok kısıtlı sonuç veren ve işinize yaramayan anahtar sözcüklerde ise sonuç mükemmel.

<http://www.programmersheaven.com>

Adından da anlaşılacağı üzere bilgisayar programcıları için bir kaynak site. Çok çekici bir arayüzü olmasada içerdiği bilgilerle bir programcının arayıda bulamayacağı bir kaynak olma özelliği taşıyor. Files bölümünde bilgisayar programlama ile ilgili dökümanlardan örnek programlara, programlama tekniklerine bir çok kaynak dosya bulabilirsiniz. C/C++, Visual Basic, Delphi ve assembler programlama ile ve internet, ses ve windows programlama ile ilgilenenler için özel bölümler bulunmakta. İsterseniz CD-ROM bölümüne girerek özel olarak hazırlanmış CD'lerden birini sipariş edebilirsiniz.

<http://photo.net>

İşte fotoğraf meraklıları için bir site. Sadece profesyonel fotoğrafçılara ya da amatörlere değil herkese hitap eden bir site olma özelliğini taşıyor. Fotoğraf makineleri ve parçalarından fotoğraf çekme tekniklerine, çeşitli gezilerde çekilen fotoğraflara kadar bir çok değişik başlık altında ki son derece zengin ve yararlı bilgilere ulaşabilirsiniz. Siteye ilk girdiğinizde photo.net bağlantısını tıklarsanız fotoğrafçılıkla ilgili bilgilere ulaşabilirsiniz. Yine ilk sayfadan bulabileceğiniz bir diğer bağlantı ise gezilerde çekilen fotoğrafları içeriyor ve özellikle yurtdışında çıkacağınız bir geziye gideceğiniz ülke ile ilgili gezilebilecek yerleri fotoğraflar ile gösteriyor. Diğer başlıktan ise siteyi düzenleyenin tasarım aşamasında öğrendiklerini sunduğu bir sayfa bulabilirsiniz. Ağ sayfası düzenleme ile ilgilenenlere...

STADYUM AYDINLATMASI

Hazırlayan:Elk.Müh Niyazi AVCI

Günümüzdeki aydınlatma teknolojisi stadyumlardaki coşkuyu, heyecanı tüm güzellikleri ile futbolseverlerin evlerine getirmiştir. Hatta rahat koltuklarında soğuk içeceklerini yudumlarırken bu güzellikleri seyretmek stadta seyretmekten daha konforlu hale gelmiştir.

Türkiye'de ilk stadyum aydınlatmaları 1960'lı yılların ortalarında Ankara 19 Mayıs, İzmir Alsancak ve İstanbul İnönü Stadi ile başladı. Daha sonra 70'li yılların başlarında Ali Sami Yen, İzmir Atatürk ve Adana Stadları ile devam edildi.

O yıllardaki aydınlatma teknolojisi bugünkü gibi yüksek basınçlı gaz karışımının ateşlenmesi ile değil, akkor flaman dediğimiz flamana enerji verilmesi ile yaydığı ışıkta elde ediliyordu. O nedenle yüksek güçlü 3000, 3500 veya 5000W gibi ampuller ve çok miktarda kullanılarak ancak 300-500 lux seviyesinde bir aydınlık şiddeti elde edilebiliyordu.

O yıllarda siyah beyaz TV'lerde de bu seviye yeterli idi.

Günümüze geldiğimizde:

1. Renkli TV çekimleri için eski aydınlık seviyeleri yeterli değildir.

2. Aydınlatma teknolojisi 80'li yıllarla birlikte çok değişti ve yeni ışık kaynakları geliştirildi. Eski teknoloji ile 3000W gibi bir güçle 15000-20000 lümen ışık akısı elde edilir iken yeni teknoloji ile günümüzde 2000W ile 200000 lümen ışık akısı elde edilebilmektedir.

3. Spor özellikle futbol iyi para getiren bir sektör haline geldi. Maçlar geceye alınarak sektör daha da canlandırıldı ve evlere taşındı.

4. Avrupa'da renkli TV'lere stadyumların uygun hale getirilmesi 70'li yıllardan beri yapılmakta ve maçlar genellikle gece oynanmaktadır.

Bizde 1990 yılında İstanbul İnönü Stadi'nden başlayarak bugüne kadar 20'ye yakın stadyumun aydınlatması yapılmış olup bunların ancak 2/3'ü günümüz teknolojisi ile gerçekleştirilmiştir.

Günümüzde stadyumlarda kullanılan aydınlatma armatürlerine baktığımızda genellikle 2000W, metal halinde diye bilinen yüksek basınç gaz deşarjlı ampullü rotasyonel projektörlerin kullanıldığını görmekteyiz.

Kullanılan ampulün karakteristiğine baktığımızda ise renk sıcaklığının 5800°K, renksel gerilimin $R_a = 92$ ve ışık akısının 200000 lümen olduğu görülür. Bu değerler tamamen TV çekimlerine uygun bir aydınlatmanın gerçekleştirilmesi ve gerçek renklerin olduğu gibi algılanması içindir.

Stadyum aydınlatmaları uygulanırken aydınlık seviyesi 3 kademeye göre ayarlanır, antreman, maç ve TV çekimi olmak üzere 3 farklı aydınlık

seviyesine göre projelendirme yapılır. Antreman kademesi için 200 lux, maç kademesi için 800 lux ve TV çekimi için 1400 lux yatay aydınlık seviyesine ihtiyaç duyulmaktadır. Aynı zaman da TV çekimi için 1400 lux dikey ve buna bağlı olarak 1600 lux yatay aydınlık seviyesinin gerçekleştirilmesi gereklidir. Bu değerler FIFA tarafından belirlenmiştir ve ülkemizde de bu değerler baz alınarak aydınlatma projeleri yapılmaktadır.

Stadyum aydınlatmasında yukarıda bahsedilen yüksek aydınlık seviyeleri gerçekleştirilirken, düzgünlük, kamaşma faktörü, renksel geri-verim, renk sıcaklığı gibi bazı parametrelerinde belirli değerler içinde kalması sağlanmalıdır. Stadyum aydınlatmalarında en önemli konulardan biri de kamaşma faktörüdür.

Direklerin yeri, yüksekliği veya projektörlerin çatıya monte edilmesi halinde yüksekliği ve açılardan gelen ışığın oyuncuların gözünü kamaştırması kriterine göre belirlenir.

Stadyum aydınlatma hesapları sadece oyun sahası göz önüne alınarak yapılır. Eğer saha çevresinde atletizm pisti varsa bu ayrıca hesaba katılır.

Her projektör saha içerisinde belirli bir noktaya yönlendirilir ve projektörlerin ışık dağılım açıları sahaya olan uzaklığına bağlı olarak çok dar açıdan çok geniş açığa kadar değişir.

Avrupa'daki bazı stadyumlarda, enerji kesilmelerinde veya dalgalanmalarından etkilenmemesi için bazı projektörlerde(%25 civarı) sıcak ateşlemeli tipler kullanılır. Normal ateşlemeli projektörlerde ateşleme gerilimi 4kV'tur. Bu tiplerin yeniden ateşlenebilmesi için ampul içerisindeki gazın soğuması gereklidir. Oysa sıcak ateşlemeli tiplerde enerjinin gidip gelmesindeki kesilmeye ateşlemenin 30kV ile yapılmasından dolayı anında (gazın soğumasını beklemeden) yeniden ateşler. Ayrıca bunun yanında en az 800 lux aydınlık seviyesini koruyacak projektör sayısını besleyebilecek bir dizel jeneratör grubu muflaka kullanılmalıdır.

Ana kriterlerini bu şekilde özetlediğimiz stad aydınlatması tekniği, stadın özelliklerine göre detaylandırılmalıdır.

Son olarak Türkiye'den baktığımızda, ülkemizdeki seviyenin dünya standartlarının üzerinde olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

güler

mühendislik

ELEKTRİK SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Proje - Taahhüt - A.G./O.G. Elektrik Malzemeleri Satışı

Rafet Güler
Elektrik Mühendisi

Satış Programımız

Metesan Bayiliği - Aktif Reaktif Sayaçlar - Her Türlü Elektrik Kablosu - Kontaktörler - Otomatik Sigortalar Elektrik Panoları - Kompanzasyon Panoları Aydınlatma Armatürleri - Anahtar ve Priz Serileri O.G. Kablo Kroşeleri

1362 SK. NO:18/D ALTANHAN ÇANKAYA - İZMİR
TEL: (0.232) 4821600 - 4412143 FAX: 4412143

ŞUBE: Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
TEL/FAX: (0.232) 376 55 29

1964
EMO
İZMİR ŞUBESİ

EGE KALİBRASYON VE METROLOJİ EĞİTİM MERKEZİ (EGE KALMEM)

MMO
İZMİR ŞUBESİ

LABORATUVARLAR

- Elektrik - Sıcaklık Laboratuvarları
- Multimetre (voltmetre, ampermetre, ohmmetre),
- Pensampermetre/pensmultimetre
- Elektronik termometre, -Osiloskop
- DC/AC kaynak, -Isıl çift (mV ölçümü)
- Pt₁₀₀ (ohm ölçümü)
- Sıcaklık kalibratör fırınları,
- Basınç - Boyut - Kütle Laboratuvarı
- Manometre (pozitif, negatif)
- Basınç dönüştürücüleri (transmitter, transducer),
- Mastar Blokları, -Kumpas, -Mikrometre,
- Mihengir, -Terazi

EĞİTİM HİZMETLERİ

- Genel Metroloji ve Kalibrasyon
- Belirsizlik Hesapları
- AC/DC Gerilim/Akım Kalibrasyonu (U)
- Osiloskop Kalibrasyonu (U)
- Terazi Kalibrasyonu (U)
- Boyutsal (Gage Blok) Kalibrasyon (U)
- Boyutsal Kalibrasyon (U)
- (kumpas, mikrometre, mihengir)
- Basınç Kalibrasyonu (U)
- Sıcaklık Kalibrasyonu (U)
- (U) :Uygulamalı

DİĞER HİZMETLER

- Laboratuvar kurma,
- Gerekli cihaz/standartların belirlenmesi,
- Kalibrasyon periyodlarının belirlenmesi,
- Ortam şartlarının belirlenmesi,
- Kalibrasyon gereksinimlerinin belirlenmesi,
- Kalibrasyon prosedür/atamalarının yazılması,
- Laboratuvar kalite sisteminin kurulması (EN 45001).

Tel-Fax: 0. 232. 462 33 33 - 0.232. 462 27 28
Adres: 251 Sokak A Blok No:33 D.2 Manavkuyu - İZMİR

TÜRKİYE DEMOKRASİ KURULTAYI YAPILDI

Ülkemizde demokrasinin bütün kurum ve kullarıyla yaşama geçmesi, demokratik, laik insan haklarına saygılı hukuk devleti anlayışının egemen olması bütün demokratik örgütlerin gündemini oluşturmaktadır. Demokrasi ve insan haklarını savunmanın; toplumda değişik kültürlerle ve inançlara saygılı bir ortam yaratılmasının ertelememesi bir görev olduğu görüşünde birleşen; 14 kitle örgütü, demokrasi mücadelesini daha etkin hale getirebilmek için aralarındaki dayanışma ve eylem birliğini güçlendirmek amacıyla Türkiye Demokrasi Kurultayı' nı düzenlemiştir.

Beşbinin üzerinde üyenin katılımıyla gerçekleşen Yerel Kurultaylarla aşağıdan yukarıya doğru örülerek gelen Türkiye Demokrasi Kurultayı 6 Mart 1999 tarihinde Ankara'da DSİ Konferans Salonu'nda toplanmıştır.

Kurultayda, ülke sorunları ve demokratikleşme konularında alınan kararlar özette aşağıdadır;

- Demokratikleşmenin önündeki en önemli engellerden birisi olan 1982 Anayasası yürürlükten kaldırılarak çağdaş, çoğulcu laik, katılımcı, hak ve özgürlüklerden yana yeni bir Anayasa'nın hazırlanmasını,

- Türkiye'de yargının siyasi baskılardan kurtarılıp bağımsız ve tarafsız hale getirilmesini,

- OHAL, TMY ve İller İdaresi Yasası gibi baskı yasalarının biran önce yürürlükten kaldırılmasını,

- Mafya-Devlet-Siyaset ilişkisinin dağıtılarak sorumluların cezalandırılmasını,

- Halkın iradesinin önünde engel olan seçim barajının kaldırılmasını, her partinin aldığı oy oranında temsil edilmesini,

- Yaşama ve çalışma hakkının korunmasını, iş güvencesi ve işsizlik sigortasının sağlanmasını, TİS ve grev yasasının İLO ve evrensel çalışma normlarına göre düzenlenmesini,

- Düşüncüyü ifade ve yayma özgürlüğünün güvence altına alınmasını,

- Kültürel miraslarımızın, çevremizin kentsel dokusunun yerli ve yabancı sermayece tahrip edilmesine izin verilmemesini,

- Dinsel gericiliğin, irtica ve siyasi İslam'ın demokrasi geliştirilerek önlenmesini,

- Devletin her türlü inanca eşit uzaklıkta durmasını, saygı göstermesini, din derslerinin zorunlu olmaktan çıkarılmasını,

- Tüketici haklarının yasal ve fiili olarak uygulamaya konulmasını,

- Bütçeden eğitime ayrılan pay artırılarak, parasız, bilimsel ve nitelikli eğitim hizmetinin devlet tarafından yerine getirilmesini üniversitelerin özerk ve demokratik bir yapıya kavuşturulmasını,

- Rant ekonomisinden vazgeçilerek, ülke kaynaklarının üretim ekonomisine yönlendirilmesini,

- İşsizlik, yoksulluk, sendikajsızlaşmaya yol açan özelleştirme uygulamalarına son verilmesini,

- ABD Askeri Üsleri'nin ve ikili askeri anlaşmaların iptal edilmesini,

- MAİ ve benzeri anlaşmalara karşı ulusal ve uluslararası düzeyde etkin bir muhalefet oluşturulmasını istiyoruz.

Sonuç olarak;

Mevcut yasalarla gerçekleştirilecek olan seçim,yine büyük oranda aynı partilerin parlamento'ya taşınmasıyla sonuçlanacak bir aldatmacadan fazla bir anlam ifade etmeyecektir. Medyanında yoğun desteğiyle seçim dönemi geçen seçimlerden bu yana yaşanan tüm

olumsuzlukların, çetelerin, maf-yaların, yolsuzlukların, insan hakları ihlallerinin, irticai faaliyetlerin, tarikat-aşiret ilişkilerinin aklanma süreci olarak işleyecektir. Böylesi bir süreçte, biz Kurultay Delegeleri; Türkiye Demokrasi Kurultayı' nın Türkiye Demokrasi Platformu'na dönüştürülerek yukarıda temel hatlarıyla ortaya konan program çerçevesinde sürekli bir eylemlilik içerisinde olunmasını istiyoruz.

Bizler mevcut sistemle yapılan seçim sonuçlarını adil bulmuyor, seçimler ertesinde adil ve demokratik taleplerimizi yeniden yükselteceğimizi, kamuoyuna duyuruyoruz.

İŞ KAZALARI YAZGI DEĞİLDİR!

Ekonomik açıdan bağımlı ve güçsüz insanları sermayeye karşı korunak ve sömürülmelerini önlemek amacı ile bir yandan devlete koruyucu görevler yüklenirken, diğer yandan da ilgililerin doğal olarak var olan hak ve özgürlüklerinin devlet tarafından ihlal edilmemesi ve başkalarına karşı korunması yönünde politikaların oluşturulması çalışanlar için önemlidir. Bu tür sosyal politikalar ekonomi, sosyoloji ve iş hukuku ile çoğu zaman kesişir. Ayrıca bu politikalar toplumsal olaylar karşısında tarafsız da olamaz. Çünkü amacı toplumsal adalettir, düzeltici ve denge sağlayıcı bir düşünce doğrultusunda hareket etmelidir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği disiplini ise sosyal politikanın en önemli kollarından biri olması özelliği ile çalışma ortamını ve koşullarını, çalışanın bedensel ve ruhsal doğasıyla barışık kılma çabası olarak tanımlamak mümkündür. Bir başka deyişle işçi sağlığı ve iş güvenliği disiplini "sosyal politikanın doğa bilimlerine açılan penceresi" biçiminde nitelemek yanlış olmamalıdır. Emek süreci; amaçlı üretken bir etkinlik olan iş, bu işin gerçekleştirildiği nesnelere ve iş sürecini kolaylaştıran araçlar olmak üzere üç ögeye sahiptir. Çalışma ortamı, çalışma koşulları ve çalışma ilişkileri emek sürecinin özelliklerinden bağımsız olmaması nedeni ile işçi sağlığı ve iş güvenliği disiplini de zorunlu olarak çok yönlü bir karakter taşıyacaktır.

Çalışma ortamında iş kazaları ve meslek hastalıklarına maruz kalma riskini arttıran etmenleri; üretimin gerçekleştirildiği yapı ve alt yapı olanaklarından üretim teknolojisine, makinalar, araç, gereç ve aletlerden ham ve işlenmiş, yarı işlenmiş maddelere, ortaya çıkan atıklara, işçi-işveren ilişkilerinden yönetime katılma mekanizmalarına, iş güvencesinden işsizliğe, fazla mesaiden konut sorununa, beslenmeden ulaşım, eğitim durumundan sağlık hizmetlerinden yararlanma ve beslenme sorununa kadar sıralamak olanaklıdır.

İş kazalarını yazgı gibi kabullenmek, basitleştirmek, sorunu çözümsüzlüğe götürmektedir. Devlet, işveren ve çalışanlar arasındaki ilişkinin sağlıklılığı iş kazaları ve meslek hastalıklarını en aza indirecektir. Çünkü riski arttıran etmenlerin bir bölümü fizik, kimya, tıp, biyoloji gibi doğa bilimlerinin ilgi alanı içinde diğer önemli bir bölümü de ekonomi, sosyoloji, psikoloji, hukuk, eğitim gibi sosyal bilim ve disiplinlerinin ilgi alanına girmektedir.

Her yıl olduğu gibi bu yılda "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Haftası" etkinlikleri çerçevesinde ilgililer kaza istatistiklerini kamuoyuna duyuracaktır. Alınan veya alınması gereken önlemler belirtilecektir. Ancak her nedense iş kazalarının tekrar oranlarının artış nedeni tam olarak açıklanmayacaktır.

İşveren tarafından yerine tam olarak getirilemeyen sorumlulukları belirtilemeyecek, özelleştirme sürecinde yukarıda açıklanan çalışanın sırtındaki sosyo ekonomik sorunlardan söz edilemeyecek, devletin yetki ve sorumlulukları açıklanmayacaktır.

Kriz dönemlerinin faturasını çalışanlar uzuvları ya da hayatları ile ödememelidir. Bireyci, çıkarıcı yaklaşım yerine toplumsal güvence ve dayanışma yönünde politikalar geliştirilmeli, iş kazaları yazgı olmaktan çıkarılmalıdır.

*İş kazalarını
yazgı gibi
kabullenmek,
basitleştirmek,
sorunu
çözümsüzlüğe
götürmektedir.*

SEÇİMLER

İzmir yerel TV kanallarından birinde bir köşe yazarı "Eskiden İzmir'de yapılan en ufak bir seçimde ortalığın uçtuğunu, halbuki şimdi, hem yerel, hem genel seçimlerin aynı zamanda yapılacak olmasına karşın halkın oldukça ilgisiz hatta lakayt olduğunu" belirtti.

Kanalda bu yorumun hemen arkasına halktan kişilerle röportajlar yapıldı, bila istisna hepsi seçilecek kadrolara pek o kadar da güvenmediklerini, hizmet edeceklerine inanmadıklarını açıkladılar.

Bu seçimlere, neredeyse tüm toplum, yönetim kadrolarını belirleme esaslarının doğru çalışmadığı inancı ilc giriyor. Herkes Siyasi Partiler Kanunu ve Seçim Kanunu'nun değiştirilmesi gerektiğini düşünüyor.

Bunun toplumun sorunların belirlenmesinde daha bilinçli davranıldığının bir göstergesi olduğunu düşünüyorum. Bugüne kadar bu tip yönetsel konularda hemen Anayasa'nın değişmesi gerektiği söylenirdi.

Seçimlerin Yargı'nın denetiminde yapılması demokratik sistemlerin bir gereğidir. Hatta ABD'de Başkan başkanlık beratını Anayasa Mahkemesi'nden alır ve mahkeme nezdinde yemin eder.

Bizde de öyle görünüyor. Seçimler Yüksek Seçim Kurulu'nun nezdinde yapılıyor.

Sorun, seçimlerin tesbiti, seçimlerin yapılması esaslarında değil, seçilecek olanların belirlenmesi esaslarında yatıyor.

Siyasi Partiler Kanunu'na göre delege seçimi hakim gözetiminde yapılıyor. Partiler kendi içlerinde yapıyorlar. Dolayısı ile Yargı'nın soğuk tarafsız gözlerinin önünde gerçekleşmiyor.

Delege seçimi deyip geçiştiremezsiniz bu delegeler, milletvekili adaylarını belirliyor hatta Başbakan olabilecek olan Genel Başkan da belirliyor.

Sistemin sonucu ortada, başarı veya başarısızlık arasında bir fark yok. Yönetim kadrosu asla değişmiyor. Parti asla kendisini yenileyemiyor ve seçmenin önüne hep aynı kadrolarla aynı yüzlerle çıkılıyor.

İşin bir de Seçim Kanunu'nun taşıdığı handikaplar yönü var Örneğin bugün "en büyük partiyim" diyen partinin oy oranı %23-25... toplumun dörtte biri (bu parti radikal söylem sahibi bir parti) yüzünden geriye kalan dörtte üçü bu adamların radikal söylemleri altında hiç istemediği halde yaşamak zorunda kalacak. En belirgin olarak yerel yönetimlerde yaşanan bu sonucun demokratik bir sonuç olduğunu kimse iddia edemez. Bu örgütlenmiş azınlığın çoğunluğa tahakkümüdür.

TV kanalında konuşan Başbakan adaylarından biri tek başına iktidar olmanın güzelliklerini anlatıyor. Bakanlar Kurulu üyesi milletvekilleri tarafından imzalanmış altı imzalı boş karamameler, hiç kimseye hesap vermeden alınan kararlar vs...

Başbakan'a bu yetkiyi veren hiçbir yasa yok, bu yetki Siyasi Partiler Yasası'nın ve Seçim Yasası'nın doğurduğu fiili durumdan kaynaklanıyor. Bu fiili durumun yıkılması demokrasinin gereğidir.

Çünkü demokrasiler tartışan, yarışan fikirlerin doğruluğuna inanır. Hikmeti kendinden malum insanların muhteşem fikirlerine değil.

Çünkü insanlık tarihi bu tekbaşına iktidar olmak isteyen, iktidarlarını Tanrı'dan aldıklarına inananların döktüğü kanlarla yıkanmıştır.

ACIL GÖZYIKAMA İSTASYONU

24 ay boyunca kirlenmeden ve bakterilerden uzak olarak kalabilen özel sıvı kapları üzerinde monteli olarak imal edilen acil göz yıkama makinesi özellikle mikrop lu, tozlu ve göze zarar verecek parçacıkların olduğu işyerleri için oldukça uygundur. Su fişkırtma periodu 15 dk sürekli olacak şekildedir.

*Fendall Company,
5 East College Drive, Arlington Heights,
IL 60004, USA
Tel : +1-847-57774000
Fax : +1-847-5770257*

ENDÜSTRİYEL TAKOMETRELER

%0.02 doğrulukla ölçüm yapabilen sadece temash ve temash&temassız olarak iki modeli olan takometrelerin ölçüm aralıkları 1-99999 rpm'dir. Temash modda sadece dönen motorların hızı, shaft, makara ve dişli ölçümleri değil, iletim kemerleri, basılmış malzemeleri gibi hareket eden yüzeylerin uzunluğunu ve lineer hızını da ölçülebilmektedir.

*Pioneer Electric & Research,
620 Wheat Lane, Wood Dale Il 60191, USA
Tel : +1-630-8607788
Fax : +1-630-8609775*

THERMAL YAZICI DPU 414

Seiko DPU 414; ses yükleme özelliği, uluslararası karakter seti, 128 müşteriye tanımlı karakteristileri ve 28 kbyte buffer belleği olan yüksek kaliteli bir yazıcı olarak üretilmiştir. İleve özelliği olan Ni-Metal-Hydrogen bataryasının ömrü ise 3000 baskı satırından fazladır. Yazıcı çok kompakt olup (170*160*66.5 mm), 620 gram ağırlığındadır. Yazıcı normal modda 52,5 CPS, condensed modda ise 80 CPS basmaktadır.

*Seiko Instruments GmbH,
Siemensstr. 9b, d-63263 Neu-Isenburg, Germany
Tel : +49-6102-297-0
Fax : +49-6102-297-222*

EL BİLGİSAYARI

Windows CE işletim sistemi tabanlı, 75 MHz RISC mikroişlemcili, 80MHz DSP işlemcili ve "scalable memory" ek özellikli bir el bilgisayardır. Scalable Memory uygulama ve 4-32 MB kullanıcı veri diskini içermektedir. Bu el bilgisayarı Ethernet, Modem, Veri kayıt cihazları ve Data Acquisition Card'ları gibi PCMCIA cihazlara bağlantı özelliğine de sahiptir. Windows uyumlu kullanıcı arabirimi ve gelişmiş çevre arabirimi bir çok uygulamaya izin vermektedir.

*Diagnostic Instr.Ltd,
2 Micaelson Square, Kirkton Campus,
Livingston, Wloth, EH54 7DP, UK
Tel : +44-1506-470011
Fax : +44-1506-470012*

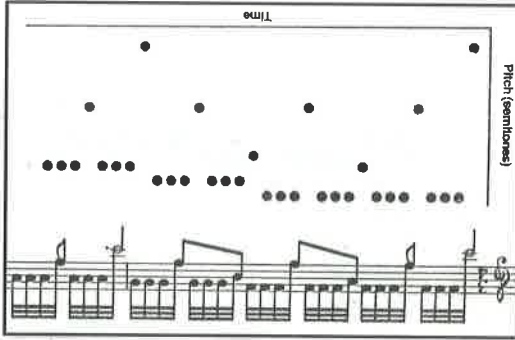

DUYMANIN PSİKOLOJİSİ

"Ses Dizilerinin Gruplanması"

3.BÖLÜM

Perde yakınlığı ile gruplama, hızlı bir şekilde sıralı çalınan tonlar dizisinde ortaya çıkar. Besteciler sık sık, bileşik melodik dizi ya da sahte polifoni* tekniğinde bu görüngüyü (fenomeni) kullanırlar. Burada, bir ton serisi hızlı bir tempoda çalındı ve tonlar farklı perde aralıklarından seçildi. Sonuç olarak dinleyiciler, her bir farklı perde aralığında iki ya da daha fazla paralel melodik dizi duydular. Bu tür pasajlar, 20.yy gitar müziğinde sık sık ortaya çıkar. Tarrega's Recuerdos de la Alhambra'dan alınmış *Şekil 3'te* gösterilen örnekte, daha yüksek tekrarlı tonlar melodiden ayrı olarak duyulan arka fonu oluştururken, daha düşük tonlar da melodik sırayı oluştururlar.

Şekil 3. Perde yakınlığına göre gruplama, dinleyicilerin, her biri farklı perde aralığındaki iki ya da daha fazla paralel melodik dizi duymalarına neden olur. Yukarıdaki Tarrega's Recuerdos de la Alhambra'dan alınmış örnekte, tekrar eden yüksek tonlar melodiden ayrı olarak duyulan bir fon oluştururken, daha düşük tonlar da melodik diziyi oluştururlar.

Tonların farklı dizilere, bu şekilde algısal olarak ayrılmasının bir sonucu da, diziler arasındaki zamansal ilişkiye karar vermenin zor hale gelmesidir. Yapılan bir deneyde, üçü yüksek bir perdeden, üçü de alçak bir perdeden olmak üzere altı tonluk bir tekrarlı seri kullanıldı. Bu seri, saniyede 10 seslik hızlarda sunulduğunda denekler, ortaya çıkan farklı dizilerdeki tonların sıralamasına karar veremediler. [18]. Sunumun

daha düşük hızlarında, sunum hızı ve art arda gelen tonlar arasındaki perde uzaklığı artsa bile hala zamansal seçicilikte kademeli bir bozulma bulunmaktadır [19].

Algısal gruplamayı etkileyen bir diğer faktör, ses kalitesi ya da müzikal ses rengidir. (Benzerlik yoluyla gruplama örneği). Besteciler sık sık, ses rengindeki farkın yeterince büyük olduğu enstrüman tipi temelinde, dinleyicilerin bu tonları gruplayacaklarını bildikleri için, farklı enstrüman tonlarını, örtüşen perde aralıklarında yerleştirirler. Pişano eşliğinin sık sık şarkıcının sesi ile perde üzerinde örtüştüğü Schubert'in şarkılarında, birçok örnek bulunabilir. Burada örtüşmeye rağmen ses renginin farklılığı yüzünden perde örnekleri her bir enstrüman için ayrı olarak duyulur.

Bu etkinin gösteriminde, ardışıl tonların değişen ses renklerinden oluştuğu bir üç tonluk yükselen perde dizisi, tekrarlı olarak sunuldu. Ses rengindeki fark az olduğunda dinleyiciler, yükselen perde dizisini duydular. Bununla birlikte, bu fark büyük olduğunda, yükselen perde dizisini duymak yerine, tonları ses rengi temelinde gruplayarak, birbirleriyle örtüşmüş azalan iki perde dizisi algıladılar [20].

Ses perdesi aralığı ile gruplamada olduğu gibi, ses rengi ile gruplama da ardışıl olarak sunulmuş seslerle ilgili, dinleyicilerin sıralama yapma yeterliliklerini etkileyebilir. Bir deneyde dinleyicilere ilgisiz dört ses içeren tekrarlı bir dizi sunuldu. (Bir yüksek ton, bir düşük ton, bir ıslık ve bir vızıltı.) Bu seri yeterince hızlı bir oranda sunulduğunda, dinleyiciler seslerin ortaya çıktığı sırayı ifade edemediler [21].

SONUÇ

Geçmişte ses algısı üzerine yaklaşımlar, perde eşiği, gürültü ve maskeleyen fonksiyonlar gibi düşük düzeyli faktörler üzerine odaklanma eğilimi gösterdi. Son zamanlarda, bununla birlikte daha yüksek seviyeli kavramaya ait faktörler artan bir şekilde belirgin hale geldi ve beyin, işitme

**Birbirine uygun nağmelerin bir arada söylenmesi veya çalınması ile oluşturulan ahenkli müzik parçası.*

sisteminin sahip olduğu bazı dikkate değer ölçüde hünerli yapıların (belki de duyumsal şekillerin en hünerlisi) tanınması artmaya başladı. Bu yazıya konu olan görüngenü, ses çevremizi en etkin biçimde yorumlamamızı sağlayacak şekilde gelişmiş olan bazı yapıların işleyişini gösterir [22].

Referanslar:

[18] Bregman, A. S., & Campbell, J. Primary auditory stream segregation and perception of order in rapid sequences of tones. *Journal of Experimental Psychology*, 1971, 89, 244-249.

[19] Van Noorden, L. P. A. S. Temporal Coherence in the Perception of Tone Sequences. Unpublished doctoral dissertation. Technische Hogeschoel Eindhoven, The Netherlands, 1975.

[20] Wessel, D. L. Timbre space as a musical control structure. *Computer Music Journal*, 1979, 3, 45-52.

[21] Warren, R. M., Obusek, C. J., Farmer, R.

M., & Warren, R.P. Auditory sequence: Confusions of patterns other than speech or music. *Science*, 1969, 164, 586587.

[22] Daha fazla bilgi için, see Bregman, A. S. Auditory scene analysis: The perceptual organization of sound. Cambridge: MIT press, 1990; Darwin, C.J. & Carlyon, R. P. Auditory grouping. In B. C. J. Moore (Ed.) *Hearing*. San Diego, Academic Press, 1995, 387-424; and Deutsch, D. Grouping mechanisms in music. In D. Deutsch (Ed.) *The psychology of music* (2nd edition) San Diego, Academic Press, 299-348, in press.

Kaynak:

D. Deutsch,
University of California at San Diego
S&VC September 1998

Çevirenler:

Elo.Hab.Müh. Halûk BAYGELDİ

ASANSÖR SEMPOZYUMU İZMİR '99

•CE Uygulamaları • Yönetmelikler • Standartlar

15 MAYIS 1999

D.E.Ü. REKTÖRLÜĞÜ DESEM 75. YIL ANFİSİ
Alsancak - İZMİR

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ

TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ

Başvuru : EMO İzmir Şubesi

Adres: 1337 Sok. No:16/8 Çankaya/İZMİR • Tel-Fax: 0.232.489 34 35

ELEKTRİK ŞEBEKELERİNDE HARMONİKLER

Elk. Y.Müh. Güngör GÜRSEL-SİSAR A.Ş.

Harmonik akımlar, elektrik şebekesinin kirlenme sorunudur. Şebeke temel frekansının (50 Hz) katları şeklinde tanımlanan harmonik akım/gerilimlerin şebeke içinde çalışmakta olan teçhizat tarafından üretildiği bilinmektedir. Akım/gerilim karakteristiği doğrusal olmayan tüm elektrikli cihazlar, söz gelişi generatörler, trafolar, motorlar, redresör-invertör-UPS gibi tristör/diyot kullanılan cihazlar, flüoresan lambalar, ark ocakları, endüksiyon ocakları, kaynak makinaları, v.b., değişik frekans katlarında ve genlikte harmonik üretmektedir. Söz konusu cihazların kullanımı çok eski yıllara uzanmakla birlikte harmonik akımlar ve şebekenin kirlenme sorunu 1970'lerden sonra (tristörlerin sanayide kullanımının artması ile) özellikle sanayileşmiş ülkelerde kendini göstermiştir. Elektrik şebeke işleticileri, tüketicileri kompanzasyon yapmaya (bir başka deyişle, kendi reaktif enerji ihtiyacını kendisi üretmeye) özendirilmektedir. Ancak, kompanzasyon ünitelerinin devreye girmesiyle belirli frekans katlarında şebekenin rezonansa gelmesi ihtimali artmış, yukarıda bahsi geçen cihazların ürettiği harmonik akımların rezonans frekansına yaklaşması durumunda ise şebeke harmonik akımlarında büyük dalgalanmalar ortaya çıkmıştır. Akım ve gerilim şeklinin bozulması, başta kompanzasyon üniteleri olmak üzere cihazlarda aşırı ısınma ve arızalanmalara, diğer pek çok hassas cihazda hatalı çalışmalara neden olduğundan konuya ilişkin pek çok araştırma yapılmış, çözüm önerileri geliştirilmiş ve başarıyla uygulamaya konulmuştur.

TANIMLAR

Elektrik şebekesinde kullanılan elektriğin temel frekansı 50 Hz olup şekli bir sinüsoidal eğridir. Harmonik akım/gerilim, 50 Hz'in katlarında (yani 100, 150, 200, 250,...) oluşur ve temel frekansla birlikte sistemde aynı zamanda varlığını sürdürür. Bu harmonikler genliklerinin

büyüklüğü oranında ve şebekenin rezonans koşullarında etkili olarak sorun yaratırlar. Bu harmoniklerin müşterek etkisiyle şebeke kirliliği daha da artmaktadır. Bir sanayi tesisi için muhtemel rezonans frekansı aşağıdaki formülle verilmektedir:

$$f = f_1 * \left[\frac{\text{Şebekeye bağlantı noktasında kısa devre gücü (MVA)}}{\text{Kompanzasyon ünitesinin gücü (MVAR)}} \right] \text{ Hz.}$$

Burada $f_1 = 50$ Hz'dir. Ülkemizde genellikle uygulanan biçimiyle, kompanzasyon üniteleri belirli sayıda kademedan oluşmakta ve ihtiyaç duyulan reaktif enerji miktarına bağlı olarak sisteme giren kondansatör gücü değişmektedir. Bu durumda, herhangi bir kademede şebeke rezonans frekansı harmonik frekans değerine çok yaklaşmakta ve bunun sonucu olarak harmonik akım/gerilimler kabul edilemez değerlere ulaşmaktadır. Harmonik bozulma, bir başka deyişle şebekenin kirlenme oranı TOPLAM HARMONİK BOZULMA (THB) olarak verilir. Bu değer temel frekans akımının veya geriliminin bir yüzdesi olarak ifade edilmektedir. (TEDAŞ)'ın yayımlanmış olduğu ve müşterilerin uymak zorunda olduğu ilgili yönetmeliğine göre gerilimde harmonik bozulma sınırı, alçak gerilimde %7, 34.5 kV'ta ise %5'dir. Akım harmonik sınırları belirli yük akımlarına göre verilmekle birlikte pratikte %5-12 arasında değiştiği kabul edilebilir. Dikkat edilmesi gereken husus, bu sınır değerlerin şebekenin kirlenmemesi için gerekli asgari değerler olduğudur. Sanayi tesisinin kendi hassas cihazları açısından bu sınır değerler çok yetersiz kalabilmektedir.

HARMONİK KİRLENMEYE NEDEN OLAN CİHAZLAR

Aşağıda harmonik kirlenme yaratabilecek cihazların geniş bir listesi verilmiştir. Sanayicilerin, fabrikalarında benzeri cihazları

kullanıyor olmaları durumunda kirlenme tehlikesini gözardı etmemeleri uygun olacaktır. Harmonik akım ölçmelerinin yapılması ve harmonik kirlenme oranının belirlenmesi tavsiye edilmektedir.

(Aşağıda geçen "statik" terimiyle, diyot-tiristör gibi elektrik devre elemanlarının kullanıldığı cihazlar kastedilmiştir.)

1. Alternatif akımı doğru akıma çeviren büyük güçlü konvertörler (YG doğru akım enerji iletimi)

2. Üç fazlı veya tek fazlı kaynaktan beslenen doğru akım motorları için statik hız ayar üniteleri

3. Elektrokimya ve elektrometalurji tesislerinde klor, vb., kimyasal maddelerin üretiminde veya bakır-alüminyum rafinasyonunda kullanılan, büyük güçlü statik redresör üniteleri

4. Üç fazlı endüksiyon motorlarına ait statik hız ayar üniteleri, benzer amaçlarla kullanılan cebri komütasyonlu invertörler

5. Büyük güçlü alternatif akım fan ve pompa motorlarında kullanılan statik hız ayar üniteleri (akım beslemeli, darbe genişliği modülasyonlu, doğru akım ara besleme üniteli vb.)

6. Düşük hız ve büyük güç gerektiren, düşük frekanslı endüksiyon motorlarında kullanılan statik hız ayar üniteleri (Cycloconverter)

7. Çeşitli güçte tam dalga, yarım dalga statik redresörler.

8. Manyetik çekirdekli cihazlar:

Transformatörler
Elektrik motorları
Generatörler

9. Elektrik arkıyla çalışan cihazlar:

Ark ocakları
Flüoresan lambalar

10. Motor statik yol verme üniteleri

11. Ark ocaklarında kullanılan reaktif enerji statik kontrol üniteleri (SVC)

HARMONİK KİRLENMENİN ETKİLERİ

Harmonik kirlenmenin şebeke içinde ve sanayi tesislerinde yarattığı sorunlara ana başlıklarıyla değinmek yararlı olacaktır.

- Trafo, motor ve generatörlerde çekirdek ve bakır kayıplarında önemli artış, aşırı ısınma,
 - Kapasitör banklarında sigorta atması, yalıtkan içinde oluşan kısmi deşarjlar sonucunda kısa sürede bankların arızalanması,
 - Sayaç ve ölçü aletlerinde hatalı okuma, enerji kaydının eksik yapılması,

- Rölelerin hatalı çalışması,

İletişim Hatları Üzerindeki Etkiler

Enerji Nakil Hatları üzerinden akan harmonik akımların, yakından geçen telefon hatlarını manyetik kuplaj nedeniyle etkilediği ve bu etkinin yüzlerce kilometre öteye taşınabildiği bilinmektedir. Etki, kendisini telefon cihazlarında gürültü olarak hissettirmekte olup telefon işletmeleri, şebeke harmoniklerinden etkilenmemek için belirli sınırlamalar getirmektedir.

HARMONİK ÖLÇÜMÜ VE SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sanayi tesislerinde harmonik kirlenme oranının belirlenmesi için özel cihazlarla ölçmeler yapılmaktadır. Şebekenin elektriksel karakteristikleri göz önünde bulundurularak en kötü sonuçları doğurabilecek çalışma biçiminin saptanması ve mümkünse bu koşullarda (örneğin rezonans durumunda) ölçme yapılması uygun olacaktır.

Yoğun sanayi bölgelerinde konu biraz daha karmaşık durumdadır. Zira söz konusu harmonik akımların sadece üretilen tesis içinde kalmadığı şebekeye yayılarak diğer kullanıcıları da rahatsız ettiği gözlenmektedir. Bu durumda etkilenmenin derecesini de belirleyen bir ölçme yönteminin uygulanması önem kazanmaktadır. Ayrıca, bu sistemlerde bilgisayarla harmonik yük akışı etüdlerinin yapılması çoğu zaman zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Harmonik yük akışı ile hem mevcut sistemde kirlenmenin yayılma derecesi belirlenmekte hem de bilahare uygulanan önlemlerin etkinliği görülmektedir.

HARMONİK KİRLENMEYİ ÖNLEME YÖNTEMLERİ

Pasif Filtreler

Harmonik kirlenmenin önlenmesi için yaygın olarak pasif filtreler kullanılmaktadır. Ancak hemen belirtmek gerekir ki, bu şekilde yapılan bir uygulama ile harmonikler tamamen ortadan kaldırılamamakta, belirli bir yüzde miktarı harmonik şebekede akmaktadır.

Uygulamada genellikle belirli bir frekansa akord edilen "şönt" filtre tipi tercih edilmektedir. Filtre akord frekansı

$$f = 1/2LC = f_1(X_c/X_L)$$

Burada,

- L : Filtre reaktans bobininin endüktansı
C : Filtre kondansatörünün kapasitansı
X_L, X_C : İlgili reaktans değerleri
f₁ : 50 Hz

Birbirine seri olarak bağlanan reaktör ve kondansatör grupları, akort edilen frekansta çok düşük bir empedans özelliği göstermekte ve böylece söz konusu harmonik akımlar süzülmemektedir.

Filtreler için değişik düzenlemeler yapılmakta ve belirli kriterlere göre akort frekansları seçilmektedir. Örneğin, sanayi tesislerinde yaygın olarak 5. harmonik filtresi kullanıldığı görülmektedir. Ancak belirleyici olan ölçülen harmonik akım genlikleri ve amaçlanan süzme kalitesidir. Çoğu kez süzme kalitesi birinci amaç olmamakta, şebekede saptanan bir rezonans durumunun ortadan kaldırılması için uygun parametrelerin seçilmesi yeterli olmaktadır.

Filtre ünitesinde kullanılan kondansatörler aynı zamanda reaktif enerji ürettiği için reaktif kompanzasyon ile filtre uygulamasının birlikte ele alındığı ve müşterek çözümler üretildiği sıkça görülmektedir. Ancak filtre tasarımı özel bir uygulama olduğundan kullanılan teçhizatın elektriksel özellikleri buna uygun olarak seçilmelidir.

Diğer Yöntemler

Harmonik kirlenmeyi gerçek anlamda önlemek amacıyla harmonikleri çeşit ve genlik olarak azaltan birçok yöntem geliştirilmiştir.

Statik konvertör-invertör uygulamalarında darbe sayısını artırarak, bir başka deyişle kullanılan tiristör adedini yükselterek (6-darbeleri yerine 12-darbeleri veya 24 darbeleri sistemler kullanarak) düşük seviyeli 5,7,13,15. harmoniklerin genliği önemli ölçüde azaltılmaktadır. Faz kaydırıcı trafoların da eşliğinde bu harmonik akımların önemsiz boyutlara indirilmesi mümkün olmaktadır.

Ayrıca, trafo bağlantı grubuna ve nötr topraklama düzenine bağlı olarak kimi harmoniklerin şebekeye geçişi önlenebilir. Örneğin üçgen/yıldız bağlı trafo kullanarak üç ve üçün katları olan harmonikler büyük oranda bastırılmaktadır.

Aktif filtre uygulamaları da gündemde olmakla beraber henüz ekonomik bir çözüm değildir. Ancak gelişmeler ümit vericidir.

EMO İZMİR ŞUBESİ EĞİTİM MERKEZİ SEMİNER PORTFÖYÜ

- Alçak Gerilim Şebekelerinde Korunum ve Topraklama Yöntemleri
- Aşırı Gerilimler
- Ayırıcılar ve Sigortalar
- Bozucu Etki Yaratılan Müşterilerin Uymak Zorunda Olduğu Kurallar
- Dağıtım Transformatörlerinin İmalat ve İşletme Esasları
- Doğru Akım (DC) Motorları ve Sütrücü Devreleri
- Elektrik İşlerinde El Aletleri
- Elektrik İşlerinde İş Kazalarına Karşı Genel İş Güvenliği Tedbirleri
- Elektrik İşlerinde Kişisel Korunma Araçları
- Elektrik Tesisleri
- Enerji Kabloları
- Genel Elektrik Motorları
- İnsan Kaynakları
- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği
- İşletme Sorumluluğu Hizmetlerinin Uygulanması
- Metaloksit Parafuurlar
- Mikroişlemcilerin Temel Prensipleri
- Motor Yüklerinin Özelliği ve Bağlı Fiderlerde Koruma Ayarları
- Orta Gerilim Şebekelerinde Karşılaşılan İşletme Sorunları ve Çözüm Önerileri
- Kesiciler
- Transformatör Merkezlerinin İşletilmesi Sırasında Yapılan Manevralar ve Dikkat Edilecek Hususlar
- Orta Gerilim Koruma Programı
- Ölçme Kontrol ve Uygulamaları
- Ölçü Trafoları
- Ölçü Trafoları ve Sayaçlar

- Patlayıcı Ortamlar ve Alevsizdurmazlık
- Patlayıcı Ortamlı Tehlikeli İşyerleri
- PC Tabanlı Veri Toplama Kontrol
- PLC'lerin Genel Prensipleri
- SCADA
- Seri Atlama Aralıklı Parafuurların Genel Özellikleri
- Simatic S5
- Simatic S7
- Statik Elektrik
- Statik Elektrik ve Isıma Sahasında Akım Teknolojisi
- Topraklama
- Trafo Öz Korumaları
- Trafolarda Sarğı Yıldız Nötr Noktalarının Topraklama İlkeleri ve Koruma Teçhizatının Seçimi
- Transformatör Merkezinin Tesisine İlişkin Etkin Görüşler
- Transformatörlerin Yapısı, İşletme ve Bakım Üç Fazlı Sistemlerde Simetrik Bileşenler Metoduyla Arıza Hesabı ve Tatbikati
- Veri Tabanları
- Yangından Korunma
- Yeni Başlayanlar İçin İnternet

"Gereksinim duyduğumuz seminerler ve kurslarımızla firmanızda veya EMO İzmir Şubesi Eğitim Merkezi'nde hizmetinizdeyiz."

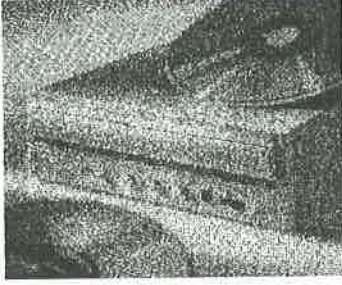
EMO İZMİR ŞUBESİ EĞİTİM MERKEZİ
Talatpaşa Bulvarı No:17/1 Alsancak İZMİR
e-mail: emoizmir@egenet.com.tr

Tel-Faks: 0.232.421 35 45 - 464 32 00

CD-ROM ve DVD'ler

Bu ay bazı veri kayıt ortamlarından bahsedeceğiz. Bilgisayarlarda bilgi kayıtlarını tutmak için Disk sürücü, CD-ROM sürücü gibi bir çok cihaz kullanılır. En son kullanılan teknoloji CD-

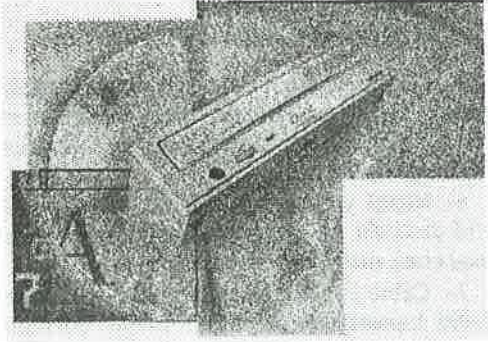
ROM adını verdiğimiz disklerdir. CD-ROM diskler müzik setinde çaldığımız CD'lerle aynı yapıdadır, yani optik kayıt ortamlarıdır. Farkı bunların müzik trackleri

yerine bilgisayar verisi içermesidir. Daha eski teknoloji olan, en fazla 1.2 MB saklayabilen 5.25" boyutundaki floppy diskler ve en fazla 2,88 MB bilgi depolama şansı olan daha küçük yer kaplayan 3.5" floppy diskler ise manyetik bilgi depolama alanlarıdır ve optik bilgi depolayan CD-ROM'ların 650 Mb'lık baş döndürücü boyuttaki kapasiteleri ve daha güvenilir olmaları (Güvenilirlik sizin onları ne ölçüde koruduğunuz ile doğru orantılıdır) sebebiyle hızlı biçimde kullanım alanlarını yitirmekte. CD'lerin üzerine bilgi kaydetme işi son kullanıcıya indikten sonra görüldü ki bilgiyi CD üzerine yazdıktan sonra üzerinde değişiklik yapılamıyor ancak yazılan bilgi yeni bir dosya ile güncelleştirilebiliyor. Bu arada eski dosya boyutu kadar yer kayboluyor. Bu yüzden daha kullanışlı olan CD-Rewritable (tekrar yazılabilir) CD yapılarıyla bu sorunun üstesinden gelindi. Ancak tek yazılımlık CD-ROM ortamlar inanılmaz ucuz fiyatlarıyla (ortalama 2\$) tekrar yazılabilir ortamların (ortalama 15\$) yaygın kullanımını engelledi. CD-ROM'ların eski teknolojilere göre bir diğer avantajı veri aktarma hızlandır. Bir CD-ROM'un üzerindeki "1X" ifadesi 150 Kbyte/saniye veri aktarma hızını belirtir. Son çıkan CD-ROM'lar 48X yani 7200 Kbyte/saniye aktarabilmekte. Sanal gerçeklik gerçek olacaksa yüksek kapasiteli, güvenilir, yüksek hızda veri erişim ve aktarma hızına sahip ortamlarla gerçekleşecektir. Neredeyse sabit disk veri aktarma hızına erişen bu rakamlar ile gelecek yaklaşmakta diyebiliriz. Bu büyük boyuttaki bilgi depolama alanı ise ileride yetersiz geleceği için teknoloji üreticileri yeni bir teknoloji olan DVD-ROM'ları piyasaya sürdüler

bile.

DVD ise basitçe söylemek gerekirse, yeni geliştirilen yüksek kapasiteli bir disk standardı. DVD'ler fiziksel yapı olarak CD-ROM disklerle aynıdır ancak 4,7 Gbyte veri toplama kapasiteleri vardır. DVD sürücülerde CD-ROM diskler ve CD-R/CD-RW diskler oku-nabilmektedir. Bu sebeple yavaş yavaş DVD sürücülerin CD-ROM sürücülerin yerini alacağı tahmin edilmekte. DVD'ler şu anda özellikle yüksek nitelikli filmlerin kaydedilmesinde kullanılıyor. 2 saatlik bir filmi bir DVD'ye kay-detmek mümkün. Ayrıca farklı kamera açılarından çekilmiş görüntülerin ve farklı dillerde seslendirmelerin seçilmesi

m ü m k ü n .

Görüntüler DVD üzerine MPEG-2 adı verilen bir sıkıştırma yöntemiyle kaydedilmekte. Bunun bilgisayar tarafından çözülebilmesi için MPEG-2 çözücü donanım (veya yazılım) kullanılması şart. Bu nedenle çoğu DVD sürücüler, MPEG-2 çözücü kartlarla birlikte satılmakta. DVD sürücülerde de hız X'lerle ifade edilmekte. Ancak burada "1X" 1350 Kbyte/saniyeye karşılık geliyor. DVD sürücülerin CD-ROM diskleri okuma hızları ise farklı. Bu nedenle DVD sürücülerin hızı 2X/20X gibi iki sayıyla ifade ediliyor. Burada ilk hız DVD okuma hızını, diğeri ise CD-ROM okuma hızını gösteriyor.

2000'lere bu yapıları kullanarak gireceğimiz kesin ancak ilerlemeler bitmiyor. Örneğin bildiğimiz şeffaf seloteyp üzerine DVD-ROM'dan bile çok bilgiyi kaydedip okuyabileceğimiz keşfedilmiş durumda. Bir ikinci gaipden haberimiz ise 2000 ile birlikte CD-ROM ve DVD-ROM'larınızın daha güvenilir bir şekilde kullanılmasına yarayacak olan koruyucular ile kullanılabilmesi müjdesi.

DEĞİŞİK ORTAMLARDA KOROZYON

Elk. Müh. Şah İsmail TÜKEL (İller Bankası 3. Bölge Müdürlüğü)

2.BÖLÜM

Korozyon reaksiyonunun meydana geldiği ortam açısından korozyon olayları iki gruba ayrılabilir.

I-Atmosferik Korozyon

- Kuru atmosferik korozyon
- Yüksek sıcaklık korozyonu

II-Elektrolitik Korozyon

- Doğal yeraltı suları içinde korozyon
- Deniz suyu içinde korozyon
- Yeraltı (zemin içi) korozyonu
- Beton içinde korozyon
- Kimyasal çözeltiler içinde korozyon

Kuru korozyonun olması için mutlaka oksijen gerekir. Bunların yanında korozyon hızına etki yapan birçok faktör mevcuttur. Bu faktörlerin bazıları şunlardır.

1- Metal yapısı ile ilgili faktörler; metalin saflık derecesi, metal bütüyesinde bulunan yabancı metal cinsi, metal yüzeyinin sıcaklığı.

2- Çevre ile ilgili faktörler; farklı havalanma, çözelti konsantrasyonu üniformluğu, çözünmüş tuzların cinsi, pH derecesi, kaçak akım mevcudiyeti.

3- Fizikokimyasal faktörler; sıcaklık, hareket hızı; metal yüzeyinde oluşan oksit filminin sağlamlığı, poröz yapıda olup olmadığı. Bu faktörlerin azlığı ve çokluğu korozyonu olumlu ve olumsuz etkilemektedirler. Korozyonu önlemek için alınacak tedbirler de büyük ölçüde bu faktörlerin kontrol altına alınması ile sağlanır.

ATMOSFERİK KOROZYON

Metallerin olduğu her yerde rastlanan korozyon türüdür. Yapılan araştırmalarda tüm metalik yapıların yaklaşık %80'inin atmosferik etki altında kaldığı tespit edilmiştir. Direkler, köprüler, korkuluklar, demiryolları vb. birçok çelik yapı sürekli olarak atmosfer etkisinde kalmaktadır.

Atmosferik korozyonun neden olduğu kayıplar, toplam korozyon zararlarının hemen hemen yarısını oluşturur. Korozyon zararlarının büyük bir bölümü korozyonu önlemek için yapılan masraflardan meydana gelir. Bu amaçla kurulmuş özel endüstri dalları mevcuttur.

Üretilmekte olan boyaların büyük kısmı metalleri korozyondan korumak üzere kullanılmaktadır. Üretilen çinkonun yarısı, çelik üzerine kaplama (galvaniz) yapımında harcanmaktadır.

Atmosferik korozyonun hızı çevresel faktörlere bağlıdır. Bu faktörlerin en önemlileri şunlardır.

Hava rutubeti, havanın kirlenme derecesi, yıllık yağış, hava sıcaklığı, rüzgar hızı

Atmosferi korozyon açısından sınıflandırmamız mümkündür.

1.Hafif Korozif Atmosfer

- Yıllık yağış 300 mm'den az,
- Relatif rutubet genellikle %50'den düşük,
- Denizden uzaklık en az 50 km,
- Çevrede endüstriyel kirleticiler yok.

2.Orta Korozif Atmosfer

- Yıllık yağış 300-1000 mm arasında,
- Relatif rutubet genellikle %50 - %65 arasında,
- Denizden uzaklık en az 15 km,
- Çevrede ağır endüstriyel kirleticiler yok.

3.Korozif Atmosfer

- Yıllık yağış 1000 mm'den fazla,
- Relatif rutubet genellikle %50 - %80 arasında,
- Çevrede yüksek oranda kükürtdioksit (SO₂) konsantrasyonu var.

4.Şiddetli Korozif Atmosfer

Yoğun şekilde endüstriyel olarak kirlenmiş olan ve rutubeti çok olan atmosferler bu sınıfa girer.

- Deniz rüzgarlarının etkisinde kalacak şekilde denize yakındır,
- Relatif rutubet çok yüksektir,
- Aşırı oranlarda endüstriyel kirlenmeler vardır.

Bu sınıflandırmamızın genel bir sınıflandırma olduğu meteorolojik olayların çok kısa sürede değişken olması ve keza çevre koşullarının da değişiklik göstermesi sınıflandırmaları kendi aralarında net bir şekilde ayırmayacağı açıktır.

ATMOSFERİK KOROZYONDAN KORUNMA

Korozyon, metal ile ortam arasında "ara yüzeyde" meydana gelen bir olaydır. Korozyondan korunma yöntemlerinin temel ilkesi ara yüzeyde yürüten reaksiyonları durdurmak veya yavaşlatmak amacını taşır. Atmosferik korozyondan korunmak üzere uygulanan yöntemler üç grup altında toplanabilir.

1- Ortam koşullarına göre dayanıklı metal seçmek veya metal yüzeyin korozyona uğramayan başka bir metalle kaplamak,

2- Bilinçli bir tasarım ile korozyon reaksiyon hızını minimuma indirmek,

3- Organik kaplamalar ve boyalarla metali çevreden tam olarak yalıtım (metali izole etmek).

Bu önlemlerden hangisinin veya hangilerinin seçileceğine ekonomik analizler sonucu karar verilir. Korozyonla mücadelenin temel amacı ekonomik kazanç sağlamaktır. Ekonomik olmayan koruma önlemleri çözüm yolu sayılamaz.

Malzeme seçimini yaparken şu hususlara dikkat etmek gerekir.

a) Çevre koşulları (yağış, rutubet, kimyasal kirlenme, toz ve katlı partiküller)

b) Yapının işletme ömrü,

c) Kullanılması uygun malzeme maliyetleri (adi çelik, alaşım çeliği, demir akışı metaller, plastikler, seramik, tahta veya beton kullanılması halinde birim maliyetleri),

d) İki farklı metalin bir arada kullanılması halinde galvanik etkiyi (çeliğe göre katot ve anot olan metaller) nazarı itibara almak gerekir. Bu husus hakkında ileride bilgi verilecektir.

Atmosferik korozyonu önlemek için tasarım sırasında aşağıdaki kurallara uymamız gerekir.

1- Yapının hiçbir tarafında su birikmesine neden olabilecek çukur, aralık, cep, raf, vb. kısımlar bulunmamalıdır. Bu kısımlarda suyun kendiliğinden akması sağlanmalıdır.

2- Kaynak çapakları taşlanarak düzeltilmeli, çukur bölgeler doldurulmalıdır. Boru ağızları kapatılmalıdır.

3- Hava sirkülasyonunun zayıf olduğu kapalı bölgeler bulunmamalıdır. Bu bölgelere sonradan boya uygulamak da mümkün olmaz.

4- Yapının doğrudan atmosfer etkisinde kalan bölgeleri mümkün olduğunca küçültülmelidir.

5- Yuvarlak uçlar köşeli uçlara tercih edilmelidir. Keskin kenarlar en az 3 mm yarıçaplı olacak şekilde yuvarlatılmalıdır.

6- Düzgün yüzey sağlaması bakımından kaynak yapılması perçin veya civataya tercih edilmelidir. Civatalar galvanizlenmiş olmalıdır.

7- Malzemelerin çiplak olarak zemin ile

teması önlenmelidir. Eğer bu durum zorunlu ise beton içinde gömülmelidir.

Boya ve kaplamalar ile Korozyondan koruma;

Boyalar genellikle organik malzemelerden yapılmaktadır. Metal yüzeyin çevreden yalıtılarak su ve oksijenin metal yüzeyine ulaşmasını önler. Boyanın bileşiminde korozyonu önleyici çeşitli maddeler mevcuttur. Bunun yanında boyanın dekoratif özellikleri de vardır.

Korozyonu önlemek için metal yüzeylerde kullanılacak olan boyalarda aranan özellikler şunlardır.

a) İçinde bulunacağı ortam koşullarına dayanıklı olmalıdır.

b) Metal yüzeyine çok iyi yapışmalıdır.

c) Geçirgenliği olmamalıdır. Metali çevresinden tam olarak yalıtmalıdır.

Son zamanlarda boya sanayinin gelişmesi ile yukarıdaki koşulları sağlayan çok sayıda boya vardır. Metalleri korozyondan korumamın bir yolu da metalik kaplama yapmaktır. En çok kullanılan metal olan çelik bir başka metal ile kaplanarak atmosferik korozyondan korunabilir. Metalik kaplamalar çeliği korozyondan iki ayrı şekilde korur;

a) Kaplama metali çeliğe göre ortama daha dayanıklıdır.,

b) Kaplama metali çeliğe göre anotur ve çeliği katodik olarak korur (bu konu ileride tekrar açıklanacaktır).

Kaplama olarak hangi metalin seçileceğine aşağıdaki faktörler gözönüne alınarak ekonomik değerlendirme sonucu karar verilir.

a) Atmosferik korozyonun şiddeti,

b) Yapının ömrü,

c) Malzemenin biçimi ve boyutu,

d) Mekanik faktörler,

e) Yüzeyin dekoratif görünümü.

Çeliği korozyondan korumak için çinko, kadmiyum, alüminyum, kalay, bakır, krom, kurşun ve bunların alaşımları büyük ölçüde kullanılır. Atmosferik korozyona karşı daha çok çinko ve alüminyum kaplamalar kullanılır.

Korozyonla mücadele bir bütünlük gerektirir. Çünkü korozyon, oluşumu itibarı ile çok çeşitlilik gösteren aynı anda birden fazla kimyasal ve elektrokimyasal oluşumlar sonucu meydana gelen bir olaydır. Bu nedenle ortamın koşullarına göre korozyona karşı çok yönlü önlemler alınmalıdır. Bundan sonraki yazımızda elektrolitik korozyon (yeraltı korozyonu) konusunda birden fazla önlemin birarada alınmasının gerekçeleri açıklanacaktır.

SEÇİM ÖZEL YAZISI

Yerel ve genel seçimler yaklaşırken öncelikle kente dönmek vaatler ve mega projeler havada uçuşuyor. Kaynakları bilinmez olan harcamalar da mega rakamlara ulaştı. Hazine yardımı alan partilere ödenen para toplamı 22 trilyon. Ama yalnızca ANAP 'ın seçim bütçesi yaklaşık 60 trilyon civarında Diğer büyük(!) partilerde de durum pek farklı değil. 19 Nisan 'dan sonra nasıl bir paylaşım öngörülyorki insanın yer almadığı kampanyalara bu denli büyük paralar akıtılabiliyor. Parti liderlerinin "cesur yürek" ve "sessiz çoğunluğun sesi" olarak tek başlarına her derde deva oldukları propagandalara aksesuar olarak katılan halk genellikle ilgisiz. Önünden hızla geçip giden bu trajikomik serüveni izliyor. Biliyor ki 19 Nisan ve sonrasında yaşayacakları bugüne kadar yaşadıklarından pek farklı olmayacak.

Bu genel yapıdan farklı olmayan kentimizde de katılımcı, demokratik, çağdaş, bir yerel yönetimi hayata geçirmek yerine adaylar "tek başlarına" düşünüp tasarımlıkları projeleri vaat torbalarından çıkarıyorlar. Bu büyük vaatlerin planları yok, uzman raporları yok, örnekleri yok.

Bu projelerin önderi, ustalık dönemi olarak adlandırdığı 3. döneme de aday olan Özfatıra, gerçekleştiremediği ne varsa onları bize "taahhüt" ediyor. Kentin trafik ana damarlarından olan Karşıyaka - İzmir arasında bir şey yapmak değil bir şey bile düşünmeyen Belediye Başkanımız körfeze hem asma köprü, hem de deniz altından tünel yapıyor. Fevzipaşa Bulvarı 'nu yeraltından geçirmek için aylarca direndikten sonra bu defa 10 katı uzaklığı deniz altından geçmeye kararlı. Kütüphanesinde bulunan Yaşar Kemal'in kitaplarının tamamını biliyorsunuz daha önce okumuştunuz. Bu aralarda Jules Verne 'in "Deniz Altında 20.000 Fersah" ını okuyor, sırada, "Aya Seyahat" romanı var.

Sonra İzmir 'de otopark ihtiyacı olmayan belki tek yer olan Yenışehir 'deki gıda çarşısına yaptığı otopark ve yasadışı Karşıyaka Çarşı otoparkından gayri gerçekleştirdiği yokken ve Alsancak katlı

otoparkının son katını restoranta çevirirken birden rüyasına ak sakallı bir dede girer. İhtiyar ona neden otopark yapmadığını sorar. O "otopark yapmak Belediyelerin işi değil, binaları yapanlar düşünsün" der. Ama ak sakallı ihtiyar bina sahiplerinden alınan harçları hatırlatır. O da satın aldığı ama henüz okuyamadığı "Arz 'ın Merkezine Seyahat" romanını hatırlar. Ve yeryüzünde değerlendirilmediği için "yeraltına otopark" projesini açıklar.

Kaçak ve yasadışı Kordon yolunun mimarı, kontrolü, müteahhidi olur. Mahkeme kararlarının ardı ardına hukuksuzluğunun belgelencisi üzcrine "Yolu ben yapmıyorum ki niye üstüme geliyorsunuz" der. İki gün sonrada kendinden başka hiçbir adayın da desteklemediği çıkmaz dolgu yolu

yapma kararını "kimse engelleyemeyecek" afişleriyle duyurur ve müteahhid olarak, başlar bando eşliğinde dolgudaki fazlalıkları traşlamaya. Müteahhid Bayındır İnşaat işyerindeki kaçak taşarona protesto çeker, halkta traşlanan dolgu harcamalarının kimin tarafından ödeneceğini sorar. (Umarız sorar.)

Kentin aldığı yoğun göçe önerdiği vize, dikkate alınmayınca o da herkesi meslek sahibi yapmaya karar verir. Önce yandaşlarından ve onu "tek lider, ortak lider" kabul edenlerden

başlar doğal olarak. Belediye şirketlerine, ortaklıklarına doldurur sevenlerini, yine de ihtiyaca cevap veremez. O da en büyük projesini açıklar. 200.000 kişiye iş. Nasıl olacağı pek belli olmasada "taş" büyüktür ve kuyuya atılmıştır bir kez.

Çünkü o yapamayacağı hiçbir sözü vermemiştir. O çağdaş bir kent yaratmış, herkesin Başkanı olmuş, metroyu en kolay ama en ıssız yerden geçirmemiş, büyük kanalı bitirmiş, en büyük alt yapı yatırımını gerçekleştirmiş, kamu mallarını elden çıkarmamış, Tansaş 'ı satarak parayı repoya yatırmamış, hükümete borç vermekten söz etmemiş, aydınlara, yazarlara, meslek odalarına, azınlıklara saldırmamıştır.

O şimdi yeniden yalnızca birilerinin "tek adayı, ortak adayı" olarak meydandadır. Seçim ise sizindir!

TAHKİM ve CENTİLMENLİK

8 Ekim 1998 'de Cumhuriyet tarihinin en büyük enerji yatırımı olarak sunulan yap-işlet modeli kapsamında Ankara, İzmir, Gebze ve Adapazarı'n da doğal gazla dayalı termik santral kurma ve işletme sözleşmeleri imzalandı. Yabancı ve yerli konsorsiyumlar ile TEAŞ arasında imzalanan sözleşmelerde uluslararası tahkimin kabul edildiği yüksek yerlerden alçak seslerle açıklandı. ETKB Enerji İşleri Genel Müdürü Sn. Mustafa MENDİLCİOĞLU ardından çiçeği burnunda Enerji Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Ziya AKTAŞ bu açıklamaların talihsiz sahipleri oldular. Türkiye'ye enerji yatırımı yapmak isteyen ulusötesi şirketler uzun süredir anayasada yer alan denetim mekanizmalarının ve ulusal yargının devre dışı bırakılması için çaba gösteriyorlardı. Geçtiğimiz ay Ankara'da temaslarda bulunan Uluslararası Para Fonu (İMF) heyetinin Türkiye'ye, enerji yatırımlarında uluslararası tahkime gidilmesi için yaptığı baskının ardından gelen açıklama egemenlik ilkesine ve bağımsızlık düşen gölge açısından büyük bir öneme sahip.

Sn. Ziya AKTAŞ ise Türkiye Enerji Zirvesi 'nde yaptığı konuşmada enerji, üretim, iletim ve dağıtımını bir ayrıntı olarak değerlendirerek devletin görevinin işin ayrıntısıyla uğraşmak değil, düzenleyici ve denetleyici olmak olduğunu açıkladı. Sonra da bir sosyal demokrat (ya da demokratik sol) olarak liberal bakanların bile mahcupça dile getirebildiğini açıkça ortaya koydu. Ne de olsa onlar DSP olarak "özelleştirilmenin ülke yararına ve halkın çıkarına olduğu sürece desteklenmesi"nden yanaydı. Sn. Bakan bir yıl içinde Anayasa ve ilgili yasalarda değişiklik yaparak uluslararası tahkimin getirileceği ve bu süre içinde Danıştay ile yaptıkları centilmenlik anlaşması uyarınca enerji sözleşmelerinin uluslararası tahkim nedeniyle engellenmeyeceğini açıkladı. TBMM 'nin Anayasa va yasa değişikliği yetkisinin gaspı anlamına gelen bu "centilmenlik" anlaşmasıyla yargı devletin bir yıl boyunca durdurulduğu ilan edildi. AKTAŞ ayrıca enerji alımında imzalanan sözleşmelerin eki olan işletme hakkı devir ve enerji satış anlaşmalarının da bundan sonra idari sözleşme sayılmayarak Danıştay denetiminden geçirilmeyeceğini bu sözleşmelere konulan uluslararası tahkimin geçerli kılınacağını açıkladı. Aynı günlerde Başbakan Sn. ECEVİT (ulusal solcu) "bir yandan uluslararası tahkimi öngörürken, bir yandan da Türkiye 'nin haklarını

korumak için gereken titizliği her zaman gösteriyoruz, bu konuda kaygı duyulmasın"(!) dedi.

Öncelikle Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk (!) devleti olduğuna göre yasama ve yürütmenin yargı kararlarına uymakla yükümlü olduğu, idarenin dayanağını yasadan almayan herhangi bir yetkiyi kullanamayacağı, yargı ile yürütme arasında "centilmenlik" yapılamayacağı açıktır. Anayasa 'nın 138. Maddesi hiçbir organın, makamın, merciin veya kişinin yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemeler ve yargıçlara emir veremeyeceğini ve herhangi bir müdahalede bulunamayacağını tarifler. Anayasa Mahkemesi kararlarına rağmen Danıştay denetiminden geçirilmeyen bu sözleşmelerde Anayasa 'nın enerji üretimi ve dağıtımını imtiyaz olarak tanımlayan hükümlerine rağmen tahkim garantisi verilmesi yargıyı harekete geçirecek bir suçtur. Bu nedenle açık Anayasa ihlali suçu işlemiş olan sayın bakanın istifası siyasal ahlakın bir gereğidir. Anayasa Mahkemesi 'nce "kamu hizmeti" sayılan enerji üretiminin özel şirketlere ne şekilde olursa olsun yaptırılması bir "imtiyaz" anlamındadır. Devrimden geçen imtiyaz sözleşmelerinin uygulaması aşamasında her türlü yargılama yetkisi ulusal yargı içindeki idari mahkemelerindir. Bunun tersini söylemek "bir çakıl taşı verilmeyecek" bu ülkenin tümünden elden çıkarılacağıdır.

"Uluslararası tahkime "evet" diyenler enerji sözleşmelerinin aşağıdaki maddelerine de evet demektedirler.

-Yapılacak yatırımlar elektrik dağıtım bölgeleri için 30, santraller için 20 yıl sonunda devlete geri

devredilmeyecek.

-Kredi yoluyla şirketler işletme hakları devir bedeli olarak ödedikleri paraları geri alabilecek, böylece devlet kasasına bu ihalelerden hiçbir gelir girmeyeceği gibi yatırımlar için kaynakta oluşmayacak.

-Şirketlerce öngörülen yıllık enerji üretiminin tamamını satın alma garantisi verilecek.

-Enerji fonu oluşturulacak, bu fon şirketlere kredi sağlayacak.

-Şirkete yakıt garantisi verilecek, yakıt yokluğuna bağlı performans düşüklüğünde şirket sorumlu tutulmayacak.

-Enerji fonu tarafından sağlanmış kredilerin geri ödemesi tarife yoluyla yapılacak.

-TEAŞ ve Enerji fonu tarafından yapılan ödemeler için hazine garantisi verilecek.

Onlar bütün bunlara evet diyor ya siz sizde evet diyebiliyor musunuz?

KATILIM KARARINIZI HEMEN VERİN...

68.İZMİR ENTERNASYONAL FUARI

EBİTO

ELEKTRİK, ELEKTRONİK,
BİLGİSAYAR
TELEKOMÜNİKASYON
OTOMASYON SERGİSİ

26 AĞUSTOS - 10 EYLÜL 1999

İZMİR FUARI - LOZAN KAPISI
13 - 14 NO.LU SERGİ SALONU

PROFESYONEL ZİYARETÇİ SAATI
26 AĞUSTOS-3 EYLÜL 1999

16.00-18.00

SERBEST GİRİŞ SAATI
04-10 EYLÜL 1999

17.00-23.00

- 3.000.000'DAN FAZLA ZİYARETÇİ
- MÜKEMMEL BİR FUAR ORTAMI
- PROFESYONEL ZİYARETÇİ SAATI
- İEF İÇİNDE İHTİSAS FUARININ AYRICALIĞI

ELEKTRONİK

- Otomasyon, güvenlik, telekomünikasyon, tıbbi cihazlar ve büro ürünleri
- Elektronik devreler

ELEKTRİK

- Üretim, çevrim, iletim, kumanda, kompanzasyon, ölçü, dağıtım ve aydınlatma amaçlı ürünler
- Asansör ve yürüyen merdivenler

Hedef kitlelerinize Türkiye' nin en çok ziyaret edilen fuarında **Tunajans & Emo** farkı ile yurtiçinde ve yurtdışında etkin tanıtımı yapılan EBİTO fuarında ulaşacaksınız.

KARLI ÇIKIN!

TUNAJANS

Reklam ve Uluslararası Fuar Hizmetleri
1390 Sokak No. 6 / 2
35220 Alsancak / İZMİR
Tel. 0.232. 464 88 98 (pbx) • Fax. 464 87 35
E-mail: tunajans1@superonline.com.tr

EMO

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi
1337 Sokak No.:16 Çankaya / İZMİR
Tel & Fax:0.232.489 34 35 (pbx)
e-mail :emo izmir@egenet.com.tr

Ayrıntılı bilgi için Sükran Akgün'ü arayınız.